

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,10 €

21./28. PROSINCE 2014

Z obsahu:

Pouť do Turecka

Katecheze Svatého
otce Františka
při generální audienci
3. prosince 2014
- strana 2 -

Láska k Bohu (2)

Sv. Alfons Maria z Liguori
- strana 4 -

Rodina: Povolání k lásce

Juan José Pérez-Soba
a Stefan Kampowski
- strana 6 -

Vzpomínky

na papeže Pia X. (10)
- strana 9 -

O svatém narození Krista

Sv. Basil Veliký
- strana 10 -

Svatá rodina,

Ježíš, Maria a Josef

Joachim kardinál Meisner
- strana 11 -

Svatá Brigita

vypráví o zjevení,
které zažila v Betlémě
- strana 13 -

Pedagogika lásky

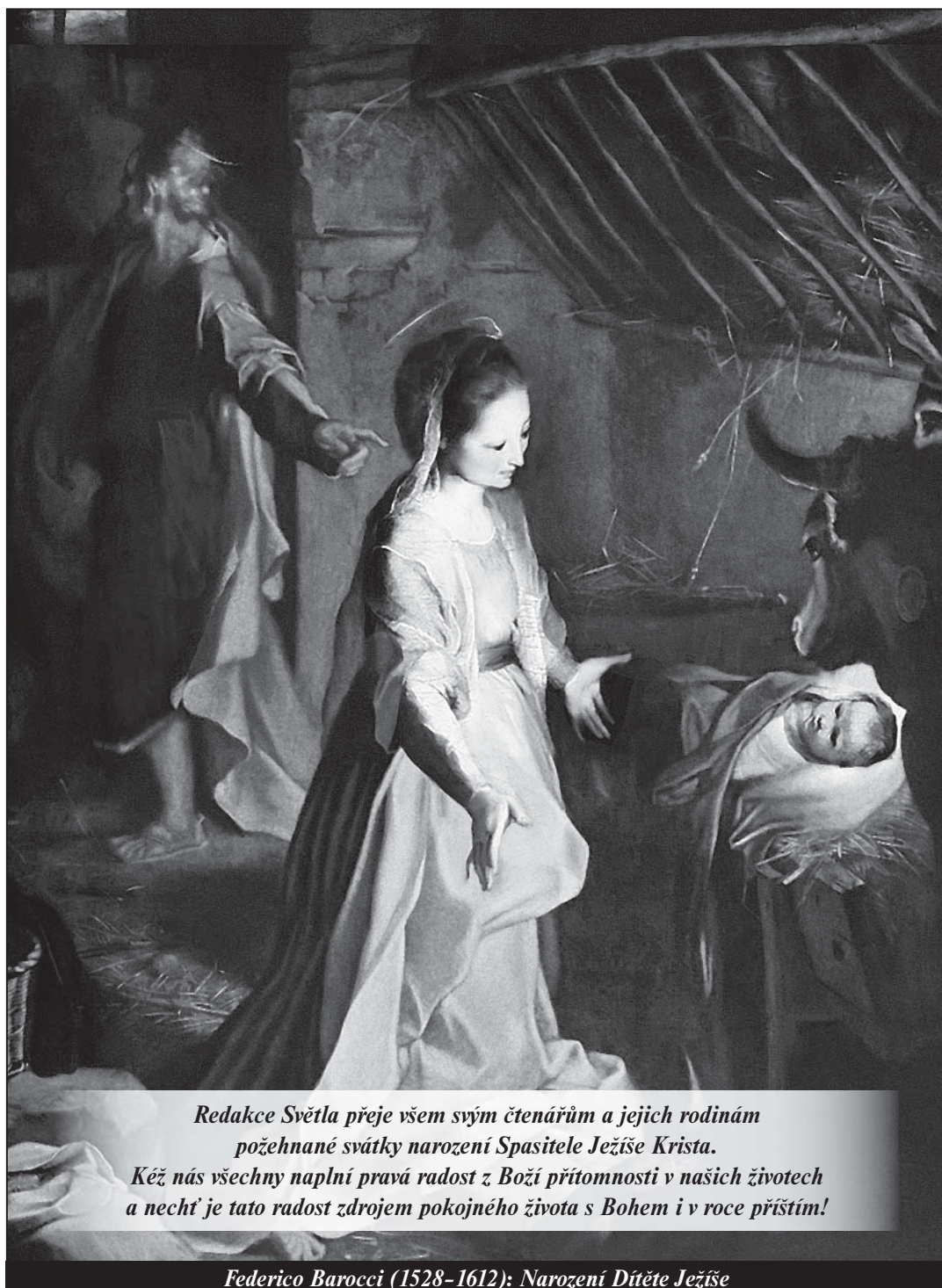
Martine Liminski
- strana 14 -

V aleppském pekle jsou křesťané svědky naděje

Biskup Jeanbart
- strana 17 -

Být křesťanem jako cesta od jesliček ke kříži podle

Edith Steinové (1)
- strana 18 -

*Redakce Světla přeje všem svým čtenářům a jejich rodinám
požehnané svátky narození Spasitele Ježíše Krista.*

*Kéž nás všechny naplní pravá radost z Boží přítomnosti v našich životech
a necht' je tato radost zdrojem pokojného života s Bohem i v roce příštím!*

Federico Barocci (1528-1612): Narození Dítěte Ježíše

Pouť do Turecka

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci
3. prosince 2014 na náměstí Sv. Petra v Římě

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Dnes se s vámi chci podělit o pár věcí týkajících se naší pouti do Turecka, která se konala od minulého pátku do neděle. Stejně jako jsem vybízel k modlitbě za přípravu a průběh cesty, vybízím nyní k díkůvzdání Pánu za její realizaci, aby přinesla plody dialogu ve vztazích s našimi pravoslavnými bratry a s muslimy, jakož i na cestě k míru mezi národy. V první řadě cítím povinnost vyjádřit svoji vděčnost prezidentovi Turecké republiky, premiérovi, předsedovi vládního úřadu pro náboženské záležitosti a dalším představitelům, kteří mě velice laskavě přijali a zaručili zdárný průběh cesty. To vyžaduje práci, kterou za tímto účelem ochotně vynaložili. Bratrsky děkuji biskupům katolické církve v Turecku, vynikajícímu předsedovi biskupské konference, a děkuji katolickým komunitám za práci, kterou odvedly. Rovněž děkuji ekumenickému patriarchovi, Jeho Svatosti Bartoloměji I. za srdečné přijetí. Blahoslavený

Pavel VI. a svatý Jan Pavel II., kteří Turecko navštívili, a svatý Jan XXIII., který byl papežským delegátem v této zemi, chránili shůry naši pouť, která se konala osm let po návštěvě mého předchůdce Benedikta XVI. Tato země je drahá každému křesťanovi, zvláště proto, že se zde narodil apoštol Pavel, konalo se zde prvních sedm ekumenických koncilů a nachází se tam, nedaleko Efesu, „Mariin dům“. Tradice nám praví, že tam po seslání Ducha Svatého žila Matka Boží.

První den apoštolské cesty jsem pozdravil představitele země, která je většinou muslimská, ale jejíž Ústava zaručuje laicitu státu. A s jejími představiteli jsme mluvili o násilí. Právě zapomení Boha a nikoli jeho oslavování způsobuje násilí. Proto jsem poukázal na důležitost společného úsilí křesťanů a muslimů o solidaritu, pokoj a spravedlnost a zdůraznil jsem, že každý stát má zajišťovat občanům a náboženským komunitám reálnou svobodu kultu.

Dnes, těsně před tím, než jsem šel pozdravit nemocné, setkal jsem se s jednou skupinou křesťanů a muslimů, jejichž setkání organizovala Papežská rada pro mezináboženský dialog pod vedením kardinála Taurana. Také oni vyjádřili svoje přání pokračovat v bratrském dialogu mezi katolíky či křesťany a muslimy.

Druhý den své cesty jsem navštívil některá symbolická místa různých náboženských vyznání působících v Turecku. V srdci jsem se přitom obracel k Pánu, Bohu nebe i země, milosrdnému Otci celého lidstva. Těžištěm dne byla eucharistie, kterou jsem prožil spolu se všemi pastýři a věřícími různých katolických rituů působících v Turecku. Přítomen byl také ekumenický patriarcha, patriarchální arménský apoštolský vikář, syrský pravoslavný metropolita a zástupci protestantů. Společně jsme prosili Ducha Svatého, toho, který působí jednotu církve, jednotu ve víře, jednotu v lásce a jednotu vnitřní soudržnosti. Boží lid v bohatství svých tradic a artikulací je povolán nechat se vést Duchem Svatým v ustavičném postoji otevřenosti, chápavosti a poslušnosti. Na naší cestě ekumenického dialogu a také naší jednoty – naší katolické církve – je Duch

Dokončení na str. 8

Vánoční dvojčíslo Světla, jako každoročně, zahrnuje duchovně velmi hutné období.

Letos začínáme poslední adventní neděli, uprostřed týdne oslavíme narození Spasitele Ježíše Krista, na následující neděli připadá svátek Svaté rodiny, uprostřed dalšího týdne (na začátku nového občanského roku) uctíme Matku Boží, Pannu Marii a před vyjitím dalšího čísla Světla si připomeneme vznešenost Nejvyššího Jména Ježíš. A navíc je zde mnoho dalších svátků, které bychom v rámci dějin spásy neměli přehlédnout.

A o to jde o Vánocích především: nepřehlédnout poselství jednotlivých dní, nepřehlédnout, že naše spása je blízko! Všechno ostatní, i když krásné (setkání s blízkými, radost z pozornosti druhých...), je až na druhém místě. Neboť naše radost nebude trvalá, když se duše odpoutá od Boha, který sestoupil na tento svět právě kvůli věčné radosti

Editorial

ti každého z nás. Mějme to stále na paměti v tyto dny, kdy si máme uvědomit a vnitřně prožít, že Kristus přišel, aby člověk poznal, jak velice ho Bůh miluje.

Svátek Svaté rodiny je dobré letos také prožívat i v souvislosti s nedávným synodem o rodině. Ať už se před ním, na něm či po něm událo cokoli, na jedno nesmíme zapomenout – na modlitbu za zachování nauky věrné Božímu záměru s člověkem, s rodinou. Kdy jindy intenzivně volat k Bohu o pomoc, než o svátku Svaté rodiny? A tak snad vezmete, milí čtenáři, za vděk, že se tématu rodiny věnujeme opět poněkud obsírněji.

Vánoce jsou oslavou nejen spasitelného díla celé Nejsvětější Trojice, ale také uctěním vynikajícího spolupůsobení Panny Marie a svatého Josefa s Boží milostí. Když dobře promyslíme hloubku

jejich veškerého jednání a snahy o naplnění Boží vůle, musí se naše srdce naplnit radostí. Radost z toho, že Bůh je tady; že Maria, Matka Boží, milostiplná, neporušený ideál ženy a matky, nás nepustí; že je možné být moudrým, statečným a ctnostným mužem, jakým byl pěstoun Páně.

Na světě je mnoho míst, kde se Vánoce budou prožívat ve znamení pronásledování, utrpení, chudoby... Existuje jeden krásný zvyk – na Štědrý den před večerí pozvat symbolicky všechny potřebné ke svému stolu, čímž se naznačuje otevřenost pro pomoc v nouzi. I když jde „jen“ o myšlenkovou záležitost, vychází-li z upřímnosti srdce, je Bohu milá, zvláště je-li spojena s modlitbou o Boží pomoc. I takto se můžeme spojit skrze Ježíše s celým světem. A o to radostněji pak může zaznít v našem srdci: „Vítej, můj Bože, můj Pane, můj Spasiteli!“

Daniel Dehner

Pros Ducha Svatého, aby dřívě, než tě zavede na místo božských zázraků, očistil tvou duši, aby na toto nejsvětější místo nevstoupilo nic poskvrněného, a utišil tvé srdce, aby ani v nejmenším nenarušilo posvátnou vznešenost, která naplňuje prostor, kde se Stvořitel chystá zasnoubit se s člověkem.

Kam to míří Bůh? Do pohrdaného galilejského zapadákova, odkud podle obecného mínění nemůže vzejít nic dobrého. Právě zde v nejchudším domku se chystá největší zázrak ode dne stvoření: Nejvyšší a Nejsvětější se setká s čistou pannou, ve které našel zalíbení. Jednoho ze svých nejvznešenějších vyslanců posílá Bůh před sebou k dívce z Davidova rodu jménem Maria. Z jeho úst uslyšíš pozdrav plný obdivu a hluboké úcty: *Bud' zdráva, milostiplná! Pán je s tebou!* Jsou to vznešená slova, která pocházejí z nebe. Sám Bůh je vložil do úst svému poslu. Kdykoliv je budeš vyslovovat, připomeň si živě posvátnou chvíli, které budeš nyní svědkem, kdy je Maria poprvé uslyšela a byla naplněna úžasem. Pros Gabriela, aby tě naučil pronášet je vždy s podobnou úctou, jak je vyslovil on.

Na tváři nejsvětější Panny se zračí plachý údiv. Nepolekal ji zjev anděla, ale obsah tohoto vznešeného pozdravu. Necítí se být tím, čím ji anděl nazývá. Zatímco my ve svém sebehodnocení tak rádi míříme nepřiměřeně vysoko, milostiplná se nepokládá za víc než za *nepatrnou služebnici*. Není právě toto důvod, proč *nalezla milost u Boha*?

Poklekni s úctou před nevýslovným divem, který ti odhaluje krásu a vznešenost pokory, nejpohrdanější ze všech ctností. Nejvyšší Bůh se pokoří před pannou, která se pokořuje před ním. Nic neposiluje více vzájemnou úctu než pokora, zdroj a znamení nejhlubší a nejpravdivější lásky.

V čem se projevuje Boží pokora? Pán všeho světa se podrobuje vůli svého vyvoleného tvora, aby se pak podrobil i všem zákonům, které při stvoření vložil do lidské přirozenosti. *Počneš a porodíš syna*. Boží posel přednesl přání Stvořitele, který čeká na odpověď a souhlas svého nejpokornějšího tvora, prosté a čisté Panny ze zapadlé obce.

Jak se to stane?

V Mariině otázce nenajdeš ani stín námitky nebo pochybnosti. Naopak, již v ní

Všemohoucí pokora

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

U Boha nebude nic nemožného.

je obsažen naprostý souhlas bez ohledu na to, *kerak se to stane*. Jako spoluúčastnice Božího zázraku má jistě nárok dovědět se, jakým způsobem ho Bůh uskuteční. Andělova odpověď je adresována i tobě. Jeho vysvětlení ti poodhrne závoj největšího a nejvznešenějšího tajemství: poprvé uslyšíš zvěst o tom, co by jinak na lidskou mysl nikdy nevstoupilo, o tajemném vnitřním životě trojjediného Boha, který se dnes zjevuje v nevýslovném zázraku vtělení Božího Syna.

Gabrielova odpověď je víc než jen pouhé vysvětlení. Obsahuje v sobě také věrohodné pozvání k dokonalé a bezmezné důvěře v dobrotivou Boží všemohoucnost. Při pohledu na Pannu a Matku se uč dívat se vždy s vírou za všechny hranice omezujících lidských měřítek a navykých představ. Osvoj si dokonale nejvyšší spolehlivou a neklamnou skutečnost, že *u Boha není nic nemožného*. Právě dnes a právě zde zjevuje bezmeznou moc své lásky, když uskutečňuje svůj odvčký plán v podmínkách a způsobem, které překračují všechnu naši zkušenost, vědomí i očekávání. Pro vůli Všemohoucího není nic nelogického v tom, že se stane matkou nejen *neplodná* stařena, ale i neporušená Panna, která *muže nepoznává*.

Maria nemá další otázky a může vyslovit to, k čemu od počátku tihne ve svém srdci a co Bůh od ní očekává: *At' se se mnou stane, jak jsi řekl!*

V tomto okamžiku padají na tvář v úžasu a úctě andělé, trůny i mocnosti. Nadešel klíčový obrat v lidských dějinách tím, že v nejúchvatnějším a nejvznešenějším svazku se Duch Boží zasnoubí s nejpřednější a nejsvětější z lidských dcer k dokonalému vzájemnému sebedarování: Maria se zcela odevzdává Bohu a Bůh se zcela odevzdává jí. Ten, skrze něhož všechno je stvořeno, sestupuje, aby posvětil své vlastní dílo. Posvátným tajemstvím života, které vložil do lidského rodu, nyní sám beze zbytku projde, aby tak vrátil člověku ztracený život. V panenském lůně dívenky z Nazareta začíná klíčit božské lid-

Liturgická čtení

1. čtení - 2 Sam 7,1-5.8b-12, 14a.16

Když se usadil král David ve svém paláci a Hospodin mu popřál pokoj od všech okolních nepřátel, pravil král proroku Nátanovi: „Podívej se, já bydlím v domě z cedrů, zatímco Boží archa přebývá uprostřed stanových pláten.“ Nátan odpověděl králi: „Jdi a splň všechny záměry, které máš v srdci, vždyť Hospodin je s tebou!“

Ale v oné noci ozvalo se Hospodinovo slovo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? Já jsem tě vzal z pastviny od ovcí, abys byl vládcem nad mým izraelským lidem, a byl jsem s tebou ve všem, cos podnikal, vyhubil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Zjednám ti

Dokončení na str. 6

ství Syna člověka. Pokorná láska a věrnost mu pod srdcem Panny připravila tak bezpečný příbytek, že se Všemohoucí může stát bezmocným dítětem a být v jejím lůně i v její náruči zcela odkázán na její láskyplnou ochranu a péči. U Boha není nemožné ani toto nejhlubší pokoreni. Proč je tak často nemožné u člověka?

Uvědom si, jak *veliké věci může ten, který je mocný*⁽¹⁾, když se může spojit s duší, která je tak naplněna pokorou, že neváhá zcela a bez výhrad se odevzdat a zaslavit jeho božské vůli. To je totiž jediný důvod, proč Maria vysloví svůj souhlas. Nepřijímá nabízené poslání, protože se jí líbí, nenajdeš tu ani náznak, že by si od toho sama něco slibovala nebo nárokovala. Neptá se ani na to, jak má překonat nevyhnutelné obtíže, které ve svém stavu musí předpokládat. Vykročila na novou tajemnou cestu s jedinou jistotou: *Vůle služebnice Páně splývá s vůlí Pána v dokonalou jednotu*.

Smlouva, kterou svým *At' se stane* uzavřela s Hospodinem, otevírá cestu k naplnění dějin spásy.

Vrať se domů s vědomím, kdo je Ten, jemuž můžeš důvěřovat.

Navěky chci zpívat o Tvém milosrdenství⁽²⁾, *Tobě, který jediný jsi moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné časy*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 1,49; ⁽²⁾ Ž 89,2

Láska k Bohu (2)

„My milujeme Boha, protože Bůh napřed miloval nás.“
(1 Jan 4,19)

II.

Bůh pro mě stvořil nejenom tolik krásných tvorů, s tím se nespokojil: On si nás zamiloval, a dokonce se za nás sám vydal. (srov. Gal 2,20) Prokletý hřích nás připravil o Boží milost a o nebe a učinil z nás nevolníky pekla. Sám Boží Syn chtěl k úžasu nebe i přírody přijít na svět, aby nás vykoupil z věčné smrti a vrátil nám Boží milost a ztracené nebe. Nepodivovali bychom se velice, kdyby se nějaký pozemský vládce stal červem kvůli červům?

Jak nekonečně větší musí být náš údiv, když si pomyslíme, že Bůh se kvůli člověku stal člověkem? „Ale sám sebe zmařil tak, že na sebe vzal úděl otroka a stal se podobným lidem.“ (Flp 2,7) Bůh, obléčený do těla! „A Slovo se stalo tělem.“ (Jan 1,14) A náš údiv bude ještě větší, když uvážíme, co všechno tento Syn Boží pro nás z lásky udělal a vytrpěl. Pro naše vykoupění by stačila jediná kapka jeho krve nebo jedna slza, jedna jediná prosba. Protože jeho prosba, jako prosba božské Osoby, by měla nekonečnou hodnotu a tím by byla dostatečná, aby celý svět a nesčetné světy učinila blaženými.

Ale ne, říká Chryzostom, co by stačilo k našemu spasení, nestačilo by nezměrné lásce, kterou k nám Bůh choval: „Co by k vykoupění bylo dostačující, nestačilo jeho lásce.“ Chtěl nás nejenom udělat blaženými, ale kvůli své převléké lásce k nám chtěl být také námi opravdu vroucně milován. A proto zvolil život plný utrpení a pohrdání a přehořkou smrt, aby dal poznat nekonečnou lásku, kterou byl k tobě zapálen. „Ponížil se ještě víc a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži!“ (Flp 2,8) Ó přebytek božské lásky, který přesahuje daleko poznání všech lidí a andělů! Nadbytek, jak to pojmenovali také Mojžíš a Eliáš na hoře Tábor, když mluvili o utrpení Ježíše Krista: „A mluvili o jeho odchodu, jež měl naplnit v Jeruzalémě.“ (Lk 9,31)

„Přemíra bolestí, přemíra lásky!“ říká svatý Bonaventura. Kdyby nebyl Vykupitel Bohem, nýbrž jenom jedním z našich

přátel nebo příbuzných, musel by dát větší důkaz své lásky než ten, že za nás umřel?

„Nikdo nemá větší lásku nad takovouto: položit život za své přátele.“ (Jan 15,13)

Kdyby syn svého vlastního otce chtěl udělat blaženým, co by mohl z lásky k němu vykonat více? Kdyby ses ty, můj bratr, stal Bohem a Stvořitelem Ježíše Krista, co by On pro tebe mohl udělat jiného, než obětovat život v moři pohrdání a bolesti? Kdyby nejmenší člověk na světě udělal pro tebe to, co udělal Ježíš Kristus, mohl bys žít, aniž bys ho miloval? A co říkáš na to všechno? Věříš ve vtělení a smrt Ježíše Krista? Nebo v Něho přece nevěříš a nemiluješ Ho? Můžeš se rozhodnout milovat něco jiného než Ježíše Krista? Pochybujete snad, že tě miluje?

Svatý Augustin říká, že On přišel na svět, aby za tebe trpěl a umřel, a tím ti dal poznat tu nezměrnou lásku, kterou k tobě chová: „Proto Kristus přišel, aby člověk poznal, jak velice ho Bůh miluje.“ Předtím než přišel na svět, mohl by člověk ještě pochybovat, jestli ho Bůh něžně miluje. Jak by ale mohl člověk teď, po příchodu a smrti Ježíše Krista mít o tom ještě nějaké pochybnosti?

Sv. Alfons Maria z Liguori

Vskutku, žádným způsobem by nám nemohl lépe dokázat velkou něžnost své lásky, než tím, že za nás obětoval svůj božský život. Protože si naše ucho zvyklo slychat mluvit o stvoření, vykoupění, o Bohu v jeslích, o Bohu na dřevě kříže, zůstáváme přitom chladní a necitliví. Ó svatá víro, osvěť nás!

CHVÁLY A PROSBY

Ó můj Ježíši! Ty jsi nemohl udělat nic jiného, než mě nechat, abych Tě svojí nevděčností donutil, abys mě opustil. Budiž velebena Tvoje trpělivost, se kterou jsi mě tak dlouho snášel. Vskutku, zasloužím si zvláště pro mne vytvořené peklo. Ale Tvoje smrt mi dává naději. Ach, dej mi světlo, abych poznal, jak Ty, nekonečný Bože, si zasloužíš být milován a jak přísně jsem zavázán Tě milovat.

Dobře jsem věděl, že Ty, můj Ježíši, jsi za mě umřel, a jak jsem mohl, můj Bože, žít mnoho roků bez pomýšlení na Tebe? A abych mohl ta uběhlá léta znovu prožít, chtěl bych je všechna zasvětit Tobě, můj Pane! Ale minulé roky se nenavrátí. Prosím, dej, abych alespoň zbytek života prožil úplně v lásce k Tobě a strávil ke Tvému zalíbení. Můj nejdražší Vykupiteli! Miluji Tě z celého srdce. Ale rozmnožuj tuto lásku ve mně a nedovol, abych byl ještě vůči Tobě nevděčný. Už nikdy nechci odporovat osvětlením, která mi dáváš. Ty chceš, abych Tě miloval. A já Tě toužím milovat. A koho jiného bych měl milovat, než Boha, který je nekonečná Krása, nekonečné Dobro? Boha, který za mě zemřel? Boha, který mě s trpělivostí snášel, který – jak bych zasluhoval – tresty proměnil v milost a znamení přízně? Ano, miluji Tě, nekonečné lásky hodný Bože! A vzlykám, nepřejí si nic jiného, než se stále zabývat láskou k Tobě, nepomýšlet na nic z toho, co nejsi Ty. Ó nekonečná láska mého Pána! Pomoz jedné duši, která touží, aby byla úplně Tvoje. – Ó velká Matko Boží, Maria! Zapůsob svojí přímlovou, aby si mě Pán vzal úplně do svého vlastnictví. Amen.

(Dokončení)

Z knihy Vorbereitung zum Tode oder Betrachtungen über die ewigen Wahrheiten um fromm zu leben und selig zu sterben vom heiligen Alphons Maria von Liguori přeložil -mp-

„Chtěli bychom být tak jako vy“

Celé vesnice se chtějí stát křesťanskými

Rozhovor Alexy Gaspariové s misionářkou Matkou Marií-Kateřinou Kongbovou, který je pro Evropany velmi poučný

Osm let žiješ jako misionářka se svými sestrami mezi muslimy v Nigeru. Jaké jsou tvé zkušenosti?

Matka Marie-Kateřina Kingbová: Působíme od roku 2006 v oblasti Maradi. Většina obyvatel jsou muslimové. Dosvědčujeme Krista v naší řeči i v našem konání. Slovem se to děje při různých setkáních, při nichž jde o další vzdělávání a vnímavost pro určitá témata: třeba když mluvíme o záporných účincích vynucených sňatků nebo sňatků dětí a tehdy vysvětlíme křesťanský pohled na manželství. Mluvíme potom o lásce a vztahujeme ji k Bohu, který je Láska. Vydáváme tedy svědectví svými slovy – především ale svojí prací.

Uveď nám nějaké příklady, jak pomáháte?

Pokoušíme se umožnit obyvatelstvu žít lepším životem. Tak třeba připravujeme pro podvyživené děti výživu. Pak se můžeme zmínit o mikrokreditu pro ženy. V současnosti se jich účastní programu 1800. Ženy podnikají se zapůjčenými penězi, které splácejí, takový malý obchod, s nímž docilují zisku. Tím se mohou lépe starat o své děti a zlepšovat životní úroveň svých rodin.

Dále je to obilní banka. Období dešťů trvá jen dva až tři měsíce – což většinou není dost pro dostatečné sklizně. Hlad a bída jsou tedy skoro trvalým stavem. Naši obilní bankou obstaráváme pro obyvatele potraviny v období sucha (proso, rýži, kukuřici, sůl a olej). Tak se daří v našem kraji poněkud mírnit hlad. K tomu přichází ještě alfabetizační programy, péče o prostitutky, pomoc nemocným leprou...

Jaké úspěchy jste dosud zaznamenaly?

Smýšlení lidí se změnilo. Od té doby, co jsme pořádaly vzdělávací víkendy, nejsou už na většině míst dětské nebo nucené svatby. Ženy, které se účastní výživového programu, porozuměly, jak je důležité starat se o děti. Skrze mikrokredity, jak nám vyprávěly, si žen pro jejich úspěšnou čin-

nost jejich manželé více váží. Posílilo to tedy úctu mužů vůči jejich ženám.

A v náboženské oblasti?

Když muslimové nebo animisté vidí, co děláme, ptají se sami sebe: Proč to dělají? Kdo je podněcuje, aby pro nás pracovali? Vy máte něco v sobě, co bychom také chtěli mít. Taktéž oni chtějí čerpat z toho pramene, kterým je Ježíš, zdroj veškeré lásky. Skrze díla, která provádíme na základě své víry, se lidé obracejí k nám a chtějí být jako my. Tak prohlásili starostové pěti vesnic, že by se chtěli stát katolíky jako my. Zdůrazňují vždycky to „jako my“. Chtějí poznat Ježíše Krista a Bibli. Mnoho žen nás prosilo, že by chtěly poznat Písmo svaté. „Chceme se stát takovými, jaké jste vy,“ říkaly. A když jsme v srpnu přišly do dvou těchto míst, byly jsme už očekávány a lidé nás pozdravovali voláním Ježíšova jména. Jsem si jistá, že když v těchto místech začneme s přípravou na víru, začne se zajímat ještě více lidí.

Potřebuje to odvahu, když je člověk v islámské zemi činný jako křesťan?

Křesťan musí mít odvahu žít svoji víru. Tato odvaha nám katolíkům bohužel často chybí. Protestanti si věří více. Tak

Čekání na potravinovou pomoc pro nigerské podvyživené děti

se už musíme ptát: Jsme my katolíci o své víře přesvědčeni? O síle Ducha Svatého? Jenom přesvědčení mohou vydávat věrohodné svědectví – ať je to vhod, nebo nevhod, jak říká svatý Pavel. To chybí většině katolíků vzhledem k islámu...

Ve vaší sousední zemi, v Nigérii, páchá Boko Haram strašné činy. Zasahuje vás to nějak?

Boko Haram působí v Nigérii mnoho neštěstí. Také v našem okolí jsou jejich sympatizanti. To nám nebrání v tom, abychom přistupovaly k muslimům a působily na ně. Ale opatrně už jsme. Také nás už upozorňovali, abychom se postaraly o ochranu. Proto hlídají dva policisté ve dne v noci náš dům. Ale ohroženy jsme nebyly ještě nikdy. Naše vztahy k obyvatelům jsou velmi dobré. Proto se nebojíme.

Jak budete reagovat na přání lidí, aby poznávali katolickou víru?

Budeme navštěvovat rodiny, ve kterých se chtějí stát katolíky, a vyprávět jim o Slovu Božím. Tam budeme mluvit především o lásce. Jeden bývalý muslim, který se obrátil na protestantství a teď je pastorem, se chce také stát katolíkem. Bude nás podporovat. Kromě toho tu už máme katolickou katechezi pro asi 30 muslimských a animistických dětí mezi 5 až 12 lety. S nimi probíráme oficiální náboženské knihy církve. To všechno děláme vskrytu. Z opatrnosti, kvůli dětem, a protože jsme v muslimské zemi, nesnažily jsme se dosud děti křtít. Nestydíme se ale nosit kříž a naše sesterské oděvy. Na setkáních s muslimy jsme se modlily a oni vykonávali svoje modlitby. Respektujeme se navzájem. S katechezí pro dospělé to teď bude vážnější věc.

Jak by se měla podle tvého názoru chovat církev vůči muslimům?

Nejprve bych chtěla říci, že církev by měla bránit křesťany, kteří jsou pronásledováni kvůli své víře, a podporovat je ve všech jejich záležitostech: duchovně, osobně, finančně. To by nám dávalo sílu a pomáhalo, abychom se necítili být opuštěni univerzální církví. Církev jednoduše nesmí mít strach dosvědčovat svoje přesvědčení před muslimy, buddhisty anebo animisty. Tuto sílu církve cítíme velmi málo. U nás v Maradi nemá kostel zvony

► ze strachu, abychom nedráždili muslimy. Muezzin nemá žádné zábrany, aby ve čtyři hodiny ráno volal lidi k modlitbě. Proč to neděláme my? V našem novém domě jsme nechaly téměř všude připevnit kříže. Jsme přece katoličtí křesťané. Je to kříž, který zachrání nás a celý svět. Proč na to nebýt hrdý? Když jsme náš dům posvětily, nikdo ze světských a náboženských vrchností nenarazil na naše kříže. Všichni byli plni respektu. Když my naproti tomu máme strach dosvědčovat svoji víru, cítí se být muslimové nadřazeni nad nás křesťany.

A jakou radu máš pro nás Evropany?

Evropa musí promyslet své vidění do budoucnosti: Kam se má vyvíjet svět, společnost, rodina, manželství? Některé vaše zákony a názory o lidech nás šokují, především co se týká „homo-manželství“. To by bylo v Africe nemožné. Má Evropa vůbec ještě odvahu přiznat se ke svým křesťanským kořenům? Za svůj vysoký stupeň vývoje děkuje přece křesťanství – tedy dosvědčuje to! Jestliže bude Evropa dále svoje kořeny popírat, zemře. U nás se říká: Je nepochopitelné, kam jde Evropa!

Z VISION 2000 - 6/2014
přeložil -mp-

Rodina: Povolání k lásce

V době obrovského zmatku kolem toho, co se týká manželství a rodiny, je církev nejdůležitější institucí, která zastává učení hodné člověka. Jasně se přihlásit k tomuto vůdčímu obrazu je výzvou pro pastýře církve.

Skutečnost, že lidské plození má nejvyšší osobní význam, se teď jednoduše popírá, v protikladu k prožívané zkušenosti většiny lidí skoro všech věkových stupňů. Cožpak není také dnes otcovství a mateřství jednou z největších událostí vlastního života, který se tím většinou změní?

Muž, který se stane otcem, a žena, která se stane matkou, nejsou už těmi stejnými osobami. Nový vztah k dítěti přináší s sebou hlubokou změnu v osobní totožnosti a mění také vztah mezi mužem a ženou, kteří jsou teď více než dva zamilovaní. Jsou otcem a matkou dítěte a stávají se

jinými. Právě svým kreativním rozměrem otevírá lidská pohlavnost v člověku povolání k nadpřirozenosti, přerůst sama sebe. Dnešní kultura navozuje nebezpečí, že se toto všechno ztratí ze zřetele. (...)

To, po čem toužíme více než po pohlavním uspokojení, je, že náš život je plodný, že zanecháme znamení v životě toho druhého (a co může být větším znamením v životě člověka, než povolat do života jiného člověka?), že jsme nežili nadarmo, nýbrž darovali život někomu jinému.

Co se stane s takovou generací, která se naučila, že taková přání jsou hrubou živočišností? V době radikální antropologické revoluce si nemůžeme dovolit, abychom ztráceli čas s problémy, které byly důležité před čtyřiceti lety a které dnes vystoupily jenom v souvislosti s alespoň jen podle jména křesťanskou společností na Západě. Tato kultura už neexistuje. Současnou kulturou západního světa je kultura, v níž se naši současníci pokoušejí smazat pravdu o stvoření – „stvořil jej jako muže a ženu“ (Gn 1,27). ►

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

veliké jméno, jaké mají ti nejvyšší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam bydlet. Nebude se již děsit a lidé oddaní zločinu se neodváží ho sužovat jako dříve, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřejí mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě. Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Já budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

2. čtení - Řím 16,25-27

Bratři! Bůh vás může utvrdit, (abyste žili) podle evangelia, jak jsem vám to hlásal,

a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale dnes je zřejmé předpovědmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně přijaly. A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium - Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria.

Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Ma-

ria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“

Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpovídal: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

► Kromě toho je univerzální církev větší než Západ, kde se tento problém cítí výrazněji. Se zdůrazňováním problému znovusezdaných rozvedených upadáme do nebezpečí, že celkové církvi uložíme eurocentrickou nebo na Západ zaměřenou perspektivu, a tak budeme ignorovat zájmy těch východních církví, které mají jiné starosti.

V protikladu proti tomu mají útoky genderové teorie význam pro perspektivu celé církve. Jejich význam pro zvěstování evangelia se nesmí podceňovat. Synoda, která se radila o pastoračních požadavcích pro rodinu v souvislosti s evangelizací, by určitě udělala dobře, kdyby nakousla toto téma, protože to se dotýká srdce křesťanství.

Benedikt XVI. se v prvních měsících svého pontifikátu ve své promluvě k účastníkům pastoračního zasedání římské diecéze dotkl skutečnosti, která je tak zřejmá, že se může snadno přehlédnout: „Tajemství lásky Boha k člověku dostává svoji slovní podobu ze slovníku manželství a rodiny.“ Bůh zjevil sám sebe jako Otce. Ježíš se sám označuje za Syna Božího, který nám umožňuje, abychom se stali syny a dcerami Božími, což věřícím umožňuje stát se potencionálně se všemi lidmi bratry a sestrami. Podle Písma svatého je církev matkou všech věřících (Gal 4,26) a Nevěstou Kristovou (Zj 21,9). Jaký význam by mohla mít ještě tato zvěst evangelia, kdyby se lidé nadále už nerodili a nevyrůstali v lůně rodiny? Nebyli by už pod vlivem těch základních zkušeností, které jsou středem křesťanské víry: manželství, rodičovství, dětství, sourozenectví. Vira by se stala jednoduše nesrozumitelnou.

Některé západní byrokratické režimy jdou v genderovém mainstreamingu tak daleko, že škrtly z dokumentů a oficiálních formulářů slova „otec“ a „matka“ a nahradily tyto bezúhonné pojmy zdánlivě „přijatelnějšími“ výrazy „rodič 1“ a „rodič 2“. Genderová ideologie byla na Zápa-

dě zavedena do školních výukových plánů, a když bude církev dále mlčet, bude asi za dvacet let znít „Otče náš“ našim genderovým uším pohoršlivě. Mohlo by to dojít tak daleko, že rodiče, kteří budou své děti Otčenáš učit, by mohli ztratit právo na péči o děti a putovat do vězení.

Protože *Katechismus katolické církve* pod číslem 2357 označuje homosexualitu jako sklon, „který je vnitřně nezřízený“, mohl by dříve nebo později skončit na indexu morálně citlivých vlád, které přísně dodržují právo každého člověka, aby nebyl diskriminován.

Vidíme, že je toho mnoho ve hře a že církev má hodně co dělat, aby mohla hlásat krásu pohlavní rozdílnosti a vysvětlovat to, co – jak říká Luce Irigaray – je tématem dnešní doby. Církev musí ukázat, že pohlavní rozdílnost souvisí s naším povoláním k lásce a s naším povoláním uspořádat život tak, aby byl plodný.

Průkopnickou práci v této souvislosti vykonal papež Jan Pavel II. se svojí teologií těla. Vidíme také jako nutnost lépe vysvětlit, že rozlišování a diferencování neznamená automaticky diskriminaci a že nazývání sklonu jako nezřízený neznamená označovat člověka, který tento sklon má, jako špatného člověka, a že takový sklon zároveň není oprávněním pro volně volené skutky, jimiž se má sklon vyžívat.

Všechno toto by nám mohlo přijít drahé, proto je důležité, aby ti, kteří učí jménem církve, zase dospěli k vědomí o krásě a hodnotě poselství evangelia. Charitativní zapojení církve na celém světě dodá jejich svědectví velkou silou. Ale přesto se církev nesmí stát jenom jednou z mnoha charitativních organizací. Kdyby byla církev pouhou agenturou sociálních služeb, byla by nahraditelná. A také nestačí jenom mluvit o Boží lásce a milosrdenství, aniž bychom poukázali na to, jak se nás tato láska a milosrdenství dotýká a proměňuje náš život.

Boží milosrdenství je léčivé milosrdenství, které nás znovu staví na nohy,

Nejnovější 31. číslo časopisu MILUJTE SE! přináší v hlavním tématu sérii článků o slovenském salesiánu Titovi Zemanovi, který by v budoucnu mohl být i blahověst. Doplatil na to, že v době nastupujícího komunismu tajně a neohroženě převáděl přes hranice skupinky bohoslovců, aby mohli dostudovat v cizině. Nejednoho také jistě zaujmu odpovědi olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera na téma rodiny. Ani tentokrát nechybí řada zajímavých svědectví ze života a stránky inspirující k růstu k ideálu čistého srdce. Toto i některá předchozí čísla si můžete objednat na **adrese redakce**: Časopis Milujte se!, 671 03 Vranov nad Dyjí 20 • e-mail: redakce@milujte.se • internet: www.milujte.se • tel. 515 296 384.

V kostele sv. Vavřince v Rumburku je od začátku adventu k vidění **KLÁŠTERNÍ BETLÉM**. Betlém v orientálním stylu pořídili řeholníci z rumburského kapucinského kláštera. Jesličky byly vyřezány těmi nejlepšími řezbáři Šluknovska v roce 1922. Dvaadvadesát let starý betlém se stává na ploše o rozloze 20 m² v postranní kapli sv. Antonína Paduánského v kostele sv. Vavřince. Klášterní betlém je přístupný během otevírací doby Lorety Rumburk **do 2. 2. 2015, od úterý do soboty od 9 do 16 hod.** Jeho návštěva je součástí prohlídkového okruhu v Loretě Rumburk. **Vstupné je 50 a 25 Kč, děti do 6 let mají vstup zdarma.** O vánočních svátcích je možné betlém zhlédnout **v pátek 26. 12. 2014 od 14 do 17 hod.** a dále **v sobotu a v neděli 27. 12. a 28. 12. 2014 od 14 do 16 hod. Vstupné o Vánocích je dobrovolné.** Betlém v kostele sv. Vavřince v Rumburku zpřístupňuje Římskokatolická farnost – děkanství Rumburk.

O betlém v kostele sv. Vavřince pečují rumburští betlemáři Jaroslav Pšenička a Jaroslav Blažek. Díky nim se klášterní jesličky třikrát promění. První scénu narození Páně a klanění pastýřů nahradí od 2. 1. 2015 scéna klanění Tří králů. Od 24. 1. 2015 se betlém promění potřetí. Vystaveny budou figurky, představující útěk Panny Marie, Josefa a malého Ježíše do Egypta. Ti, kdo se chtějí za klášterním betlém vypravit opakovaně a vidět všechny jeho proměny, by si měli uschovat vstupenku z první návštěvy rumburské Lorety. Poté, co se prokážou vstupenkou a získají razítko, si v lednu při druhé a třetí návštěvě prohlédnou betlém zdarma.

Klášterní betlém v Rumburku bude k vidění i během lednové vycházky za rumburskými soukromými a kostelními betlémy, kterou **v sobotu 24. 1. 2015** pořádá Spolek přátel Rumburku. Informace také na www.loretarumburk.cz.

Více informací sdělí: Klára Mágrová,
GSM 724 072 525, loreta.rumburk@seznam.cz.

abychom mohli běhat. Nejenom že pokrývá naše rány a hříchy, ale proměňuje nás zevnitř.

Vzhledem k současnému kulturnímu kontextu by bylo strašlivou chybou nechat šířit se dojem, že lidé pověřeni hlásáním církevního učení sami nevěří v nerozlučitelnost manželství, v manželskou věrnost, manželskou vylučnost a možnost čisté zdrženlivosti, kdyby to vyžadovala láska ve zvláštních životních situacích.

Výňatek z knihy „Pravé evangelium rodiny“ (v češtině nevyšla), str. 22. Oba autoři vyučují na Papežském institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny v Římě.

Z VISION 2000 - 6/2014 přeložil -mp-

S kardinálem Müllerem o muži, ženě a rodině

Německá redakce Rádia Vatikán požádala o rozhovor prefekta Kongregace pro nauku víry, kardinála Gerharda Ludwiga Müllera. Tato vatikánská instituce společně s trojicí papežských rad v listopadu zorganizovala symposium o komplementaritě muže a ženy.

„Je zde zastoupeno 14 světových náboženství, která tak reprezentují větší část lidstva. A také zpřítomňují jeho dlouhé dějiny, ze kterých jednomyslně vyplývá základní přesvědčení, náležející k podstatě bytí, a sice že Bůh člověka stvořil jako muže a ženu. V lásce muže a ženy se rozvíjí jejich osobnost, oba se na této lásce vnitřně podílejí (...) a z této lásky vznikají děti. Nejenom fyzicky a biologicky, protože dítě je člověk, a tedy podstatně více než shluk svých biologických součástí a svých pocitů. Jako osobnost musí člověk růst a vyvíjet se, a to je možné pouze skrze lásku rodičů, lásku vlastního otce a matky, kteří zprostředkovávají lásku Boha. Žádná státní nebo mezinárodní organizace nemůže dítěti zajistit dobro, mohou tu vykonat pouze podpůrnou činnost.“

Mezináboženské symposium se vyslovalo k tzv. teorii genderu, která nevychází z biologicko-sexuální danosti muže a ženy, nýbrž je definuje kulturně a společensky. S příspěvkem *Komplementarita versus gender* na konferenci vystoupila sestra Prudence Allenová, profesorka filosofie z Denveru a nová členka mezinárodní teologické komise.

„Sestra Prudence Allenová jasně řekla, že si jako světová náboženství nedáme ukrást pozitivní význam pojmu »gender«, který nemá pomáhat při vytváření ideologie o člověku. Tělesnost člověka a jeho sexualitu v biologickém smyslu nelze oddělit od jeho duševního uspořádání. Duše není oddělitelná od těla, naopak spolu utvářejí nerozlučnou jednotu, a proto je důležité, aby se každý člověk od počátku učil identifikaci s otcem nebo matkou k přijetí svého vlastního pohlaví, ale přijímal je ve vztahu k opačnému pohlaví. To je komplementarita, o které jsme mluvili. Byla tu uvedena velice alarmující čísla, kupříkladu z Anglie, ale také z mnoha dalších zemí. Když milion dětí vyrůstá bez rodiče mužského pohlaví, je to nedobré

nejen pro matku, která musí zvládat vše sama. Člověk je už tak koncipován, že mu zkrátka dělá velkou radost, jak tu bylo krásně řečeno, když se otec a matka na sebe mohou vzájemně spolehnout, nést společně doprovázení, rozvíjení a výchovu dětí a přitom se také sami ubezpečovat o své lásce.“

K tomu ovšem patří zamyšlení nad realitou rodinného života v dnešní společnosti, podotýká německý kardinál.

„Především musíme uvážit, zda je v nejnějsích společenských, pracovních a dopravních podmínkách rodinný život vůbec možný. Tedy nejenom o něm krásně mluvit, ale také jej reálně umožnit. Tady nám hodně říká sociální nauka církve, kterou musíme dále rozvíjet. Máme se kriticky stavět vůči politikům a ekonomům, poukazovat na jejich slabiny. Pracovní vytížení nemůže být takové, že maminka odjede do práce v osm ráno a vrátí se v šest večer, zatímco otec vyjede v sedm večer a vrátí se druhý den v sedm ráno. Za takovýchto pracovních podmínek není rodinný život reálný.“

Podle www.radiovaticana.cz

Pouť do Turecka - dokončení ze str. 2

Svatý tým, který všechno vytváří. Na nás je, abychom jej nechali působit, přijímali jej a následovali jeho vnuknutí.

Třetí a poslední den, svátek svatého apoštola Ondřeje, byl ideálním kontextem pro upevnění bratrských vztahů mezi biskupem Říma, Petrovým nástupcem, a ekumenickým patriarchou Konstantinopole, nástupcem Ondřeje, Petrova bratra, který tuto církev založil. Spolu s Jeho Svatostí Bartolomějem I. jsme obnovili vzájemný závazek ubírat se cestou obnovení plného společenství mezi katolíky a pravoslavnými. Oba jsme podepsali společné Prohlášení jako další etapu této cesty. Obzvláště významnou byla skutečnost, že se tento akt uskutečnil po skončení slavnostní liturgie ze svátku svatého Ondřeje, které jsem se s velkou radostí účastnil a po níž udělili požehnání

konstantinopolský patriarcha i římský biskup. Modlitba je vskutku základem každého plodného ekumenického dialogu pod vedením Ducha Svatého, který – jak jsem řekl – jednotu vytváří.

Poslední setkání, které bylo krásné i bolestné zároveň, se uskutečnilo se skupinou mladých uprchlíků, které hostí tamější salesiáni. Pro mne bylo velmi důležité setkat se s uprchlíky z válečných oblastí Blízkého východu jednak proto, abych jim vyjádřil blízkost svou i celé církve, jednak abych zdůraznil hodnotu pohostinnosti, ke které Turecko významně přispívá. Ještě jednou děkuji Turecku za přijetí tolika uprchlíků a ze srdce děkuji salesiánům z Istanbulu. Tito salesiáni, kteří se věnují uprchlíkům, jsou výborní! Setkal jsem se také s dalšími německými kněžími a s jedním jezuitou, kteří se věnu-

jí uprchlíkům, ale ona salesiánská oratoř pro uprchlíky je opravdu krásná a skrytá práce. Velmi děkuji všem, kdo pracují s uprchlíky. A modleme se za všechny uprchlíky a utečence a za to, aby byly odstraněny příčiny tohoto bolestného stavu.

Drazi bratři a sestry, všemohoucí a milosrdný Bůh ať nadále chrání turecký lid, jeho vládcy i představitele různých náboženství. Kéž mohou společně vytvářet pokojnou budoucnost, aby Turecko bylo místem mírumilovného soužití mezi různými náboženskými vyznáními a kulturami. Modleme se, aby na přímluvu Panny Marie Duch Svatý umožnil přinést plody z této apoštolské cesty a obdařil církev misionářskou horlivostí, aby bylo všem národům v úctě a v bratrském dialogu hlášáno, že Pán Ježíš je pravda, pokoj a láska. Jedině On je Pán.

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán

Vzpomínky na papeže Pia X. (10)

Jeho vzdělanost a řečnické umění

(První část)

Těžko bychom našli spolehlivější informace týkající se raných let a vzdělání budoucího papeže než ty, které pečlivě sbíral a publikoval kanovník Marchesan z Trevisa ve svém *Životě Pia X.*

Autor zde uvádí svědectví o úspěšnosti Giuseppe Sarta ve studiu klasiků a o jeho literárních vědomostech, jimiž dosáhl chvály svých učitelů a o nichž následně vydal hojné důkazy ve svých nespočetných proslovech, projevech, kázáních a pastýřských listech, jakož i ve své soukromé korespondenci.

Pius X. byl – jako farář, jako biskup a jako papež – příliš hluboce ponořen do své pastorační práce, pro niž žil, než aby mohl věnovat výraznou část svého času literárním či uměleckým studiím. Nicméně, když se k tomu naskytla příležitost, projevoval dary a vkus své kulturní mysli jak v literatuře, tak v umění. Intenzivně četl. Písmo svaté, teologie a historie byly zřejmě tím, co preferoval, a dokonce uprostřed denních starostí a neustálé práce svého vznešeného úřadu byl schopen, jak jsem mohl vidět, prostudovat mnohé knižní svazky a být tak v kontaktu s moderním myšlením. Znovu a znovu mě překvapoval svými přesnými znalostmi vzdálených národů, jejich tradicí, zvyků a zvláštního charakteru. Odtud pocházela snadnost, s kterou byl schopen zvážit situaci a ocenit pohledy a citění převažující v zemích, které byly tak odlišné od jeho vlastní a jež nikdy nenavštívil. Nemluvě o národech, o nichž jsou informace obecně více na dosah: například jeho pochopení vnitřních otázek spojených se Slovy, jejich liturgií a národními aspiracemi bylo často pozoruhodné a bezpochyby za to do značné míry vděčil znalostem, jež získal, když s mnohými zástupci těchto národností přicházel do styku během devíti let strávených v Benátkách.

Na jeho pracovním stole byly stále nejnovější publikace v italštině a francouzštině. Francouzsky mohl číst bez jakýchkoli potíží a s pravým potěšením, třebaže byl vždy nespokojen v tomto jazyce mluvit, především proto, domnívám se, že plně neovládal jeho výslovnost a přízvuk. Nicméně

při některých příležitostech jsem viděl, jak vede soukromé rozhovory ve francouzštině, a jednou, hned po slavnostním blahopřání Jany z Arku, kdy se ve Svatém Petru shromáždily k přijetí tisíce francouzských poutníků, je mile překvapil, když poskytl dlouhou odpověď na jejich vzdání úcty v jejich vlastním jazyce. Napsal původní text v italštině a přikázal ho přeložit.

V naději, že se mi Jeho Svatost podaří přivést k tomu, aby překonal svou obavu mluvit francouzsky a více důvěřoval ve svou schopnost v tomto směru, si pamatuji, jak jsem mu vykládal, co se mi přihodilo několik dní předtím. Jeden z vyslanců akreditovaných u Svatého stolce, který jistě nebyl znalcem francouzštiny, když se mě snažil přesvědčit o tom, že pocity lidí v jeho zemi byly vzhledem k jedné vášnivě debatované otázce velmi rozjitřeny, mě ujišťoval, že *les animaux sont très agités là bas*. Evidentně chtěl vystihnout italské vyjádření *gli animi sono molto agitati* [myslí¹ jsou velmi rozjitřené] a přeložil *animi* jako *animaux* [zvířata] místo *esprits*. Přirozeně se mi jen taktak podařilo udržet vážnost. Argumentoval jsem, že jestliže si konečkonců mohl dovolit učinit takový přehmat ve svém oficiálním rozhovoru ministr, Svatý otec se nemusí obávat příležitostné chyby v soukromé konverzaci. Dalek toho, abych Jeho Svatost přesvědčil nebo ho povzbudil, aby se neobával příležitostných chyb, kterých by se mohl dopustit při užívání cizího jazyka, svým argumentem jsem ho vedl k vyvození opačného závěru. Srdečně se smál té příhodě a zvolal: „Nyní vidíte, proč se nemohu vystavit takovému riziku. Bylo by to hrozné, jak víte, kdyby papež říkal takové nesmysly.“ Nemohl jsem říci, že by neměl pravdu.

Pohřební kázání Monsignora Sarta při smrti Monsignora Roty, mantovského biskupa, je vynikajícím příkladem jeho stylu i péče a přesnosti, s jakými psával. Myslím si, že kdyby alespoň některé z jeho četných dalších spisů byly publikovány a více známy, jazyková dovednost a literární vkus Pia X. by byly oceňovány více.

Měl schopnost psát s pozoruhodnou snadností a rychlostí. Jeho rukopis byl zvláště úhledný a sepisoval celé strany kon-

ceptu s jen velmi málo opravami. Uprostřed jiné práce, často mezi jednou a další audiencí, mi posílal psané poznámky, buď aby mi předal nějakou závažnou informaci, či se na ni zeptal, nebo aby něco navrhl, či dal příkaz. Mnohé z těchto autografů jsou stále v mém vlastnictví. Jsou všechny psány úhledně, bez přeškrtnutí, s přesnou interpunkcí, datovány a adresovány. Bylo pro mě skutečným tajemstvím, jak je zvládal napsat a poslat během dopoledne, kdy neměl žádnou chvíli sám pro sebe a kdy ho audience a práce všeho druhu zcela pohlcovaly. Nejednou jsem se opovážil protestovat a prosil jsem ho, aby na mě zazvonil nebo pro mě poslal, a tak si ušetřil zbytečnou námahu: „Ne,“ odpovídal, „oba jsme příliš zaneprázdnění, než abychom ztráceli čas, a pro mě je rychlejší psát.“

Obdivuhodnou *Exhortatio ad Clerum*, kterou Svatý otec věnoval kněžím celého světa na památku svého kněžského jubilea,² napsal stránku po stránce ve chvílích volného času během dvou týdnů a nějaký den navíc.

Jak práce den ze dne pokračovala vpřed, ráčil mi ji číst a vyzýval mě ke kritickým poznámkám. Vznikla výlučně jeho osobním úsilím a byla skutečně dílem lásky. V krátké předmluvě k anglickému vydání kardinál Bourne velmi vhodně prohlašuje:

Slova svěťce Pia X., napsaná jeho druhým kněžím při padesátém výročí jeho vlastního kněžského svěcení, budou udržována v stále paměti těch, kdo byli povoláni ke službě oltáře. Vyrašila ze srdce pravého kněze, který byl jako kněz a biskup a pak pod břemenem papežství přetvořen k podobě svého Mistra. Kež vroucí slova svatého papeže, po jedenáct let Kristova vikáře na zemi, obnoví, upevní a natrvalo vtisknou do srdcí všech jeho kněží ono základní učení, které tato slova obsahují.

(Pokračování)

Z anglického originálu „Memories of Pope Pius X“ (London: Burns, Oates & Washburne, 1939) přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Poznámky:

⁽¹⁾ *Animi* jsou v doslovném překladu *duchové*.

Podle smyslu však překládáme jako *mysli*. [pozn. překl.]

⁽²⁾ Jedná se o známou exhortaci *Haerent animo*, kterou sv. Pius X. publikoval 4. srpna 1908. [pozn. překl.]

O svatém narození Krista

Bůh na zemi, Bůh mezi lidmi, ne v ohni a za zvuku pozounů, nikoliv na kouřící hoře a za ohlušující větrné bouře, ale v milém zjevení, milý a dobrotivý, sklánějící se k sobě podobným.

Bůh v těle, nepůsobící odněkud zdáli jako u proroků, ale sjednocený s lidstvem stejnou podstatou bytí, aby tak v těle přivedl k sobě celé lidstvo.

Jak je možné, ptají se někteří, že sláva jednoho přejde na všechny? Jaké bylo božství v těle? Jako oheň v železe, ne přechodem, ale sdílením. Nevniká oheň do železa, ale uděluje mu část své síly, když působí na místě. Také ho neubývá při sdílení, ale naplňuje úplně všechno, co s ním přijde do styku. Tak také Bůh jako Slovo nevystoupil sám ze sebe, aby bydlel mezi námi, ale beze změny se „Slovo stalo tělem“ (Jan 1,14). Nebe neztratilo toho, kdo je objímá, a přece země přijala do své

ho klína Nebešťana. Nemyslete přitom na pokles božství. Protože ono nepřechází jako nějaké tělo z jednoho místa na druhé. Ani si nedělejte klamnou představu, že se božství změnilo vstoupením do těla. To, co je nesmrtelné, je neproměnné.

Jak je možné, že Bůh nebyl naplněn tělesnou bezmocností? Odpovídáme: Tak málo, jak je oheň dotčen vlastnostmi železa. Železo je černé a chladné. Ale prožhnuto ohněm bere na sebe podobu ohně, samo je žhavé, aniž by začernilo oheň, plameny vyzařující, aniž by oheň ochlazovalo. Právě tak se lidské tělo Pána účastnilo božství, aniž by se božství účastnilo na jeho slabosti... Nevíš, jak pomíjivá přirozenost svým spojením s Bohem dosáhla nepomíjivosti? Nuže, pochop to tajemství!

Proto je Bůh v těle, aby zničil v něm ukrytou smrt. Jako zmizí tma v domě, když se do něho přinese světlo, tak také smrt, která vládla lidské přirozenosti, byla zaplašena přítomností božství. A jako led ve vodě vzdoruje vlhkosti, dokud je noc a stín, v paprscích hřejícího slunce ale taje, tak také vládla smrt až do příchodu Kristova.

Když se ale objevila milost Boží (Tit 2,11) a vyšlo slunce spravedlnosti (Mal 3,20), tehdy byla smrt zničena vítězstvím (1 Kor 15,54), protože nemohla snést přítomnost opravdového života. Ó hlubino dobroty a lásky Boží! Díky této převelice přízni k lidem setřáslí jsme jařmo otroctví. A teď ještě lidé hledají důvod, proč přebýval Bůh mezi lidmi, zatímco by měli uctívat jeho dobrotu.

Tak bychom měli také my přijmout tuto velkou radost do svých srdcí! Tuto radost zvěstovali přece andělé pastýřům (Lk 2,10). S králi bychom měli také uctívat, s pastýři velebit, s anděly plesat! Vždyť „dnes se vám narodil Spasitel, je to Kristus Pán.“ (Lk 2,11) Bůh je Pán a dnes se nám zjevil (srov. Ž 118), ne v podobě Boží, aby nevystrašil slabé, ale v podobě služebníka, aby ujařmené vyvedl ke svobodě.

Kdo by byl tak ospalý, kdo tak nevděčný, aby nejásal a netěšil se z dnešního dne?

Svátek je společný všemu stvoření: Daru je světu nebe, posílá archanděla k Zachariáši a k Marii a představuje andělské kůry, které tu zpívají: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem.“ (Lk 2,14) Hvězdy se pohybují volně na nebi. Mágové se vydali z pohanských zemí. Země

Ho přijímá v jeskyni. Nikdo není bez účasti, všichni děkují. Také zajásejme!

Oslavme svátek záchranu světa, narozeniny lidstva. Dnes byl zrušen trest Adamův. Dnes už neplatí, že „prach jsi a v prach se obrátíš“ (Gn 3,19), nýbrž budeš vzat do nebe spolu s nebešťany... Proč se tedy stra-

chuješ o neposkvrněnou přírodu, jako by mohla být námi zašpiněna? Proto se nám narodil, abys příbuzností byl očištěn. Proto vyrůstal, aby ses stal s Ním spřízněným.

Jaká hloubka dobroty a lásky Boží k lidem! Kvůli přebytku dáreků nevěříme dobrodinci. Kvůli přátelství Pána k lidem Mu odpíráme službu! Pošetilá a zlá nevděčnost! Mágové se klanějí a křesťané hloubají, jak se Bůh vtělil a v jakém těle přebývá a jestli byl přijat jako dokonalý nebo nedokonalý! Zbytečně se přechází v církvi Boží mlčením, velice si váží předané víry a nediskutuje se o zamlčeném! Připoj se k těm, kteří přijímají s radostí Pána z nebe! Vzpomeň si na osvěcené pastýře, na prorokující kněze (Zachariáše a Simeona), na jásající ženy, totiž na Marii, když ji anděl pozdravil, aby se těšila (Lk 1,28), a na Alžbětu, jež nosila Jana, který se v jejím lůně radostně pohнул (Lk 1,44). Anna zvěstovala radostné poselství (Lk 2,38), Simeon vzal Dítě do náručí (Lk 2,28) a oba uctivali v malém Dítěti velkého Boha. Neviděli žádnou závadu na Dítěti, které měli před sebou, ale chválili slávu jeho božství. Tak jako světlo zářilo přes skleněné tabulky, tak také Boží moc zářila skrze lidské tělo a osvěcovala ty, kteří udržovali oči svého srdce v čistotě. Kež bychom také my mezi ně patřili a mohli spatřit s odhalenou tváří slávu Pána jako v zrcadle, abychom také my byli proměněni milostí (srov. 2 Kor 3,18) k zářivé podobě našeho Pána Ježíše Krista, jemuž budiž vzdána čest a sláva od věků do věků. Amen.

Z Kirchliche Umschau 12/2012

přeložil -mp-

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, nabízím ti v něm své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to všechno přináším jako svou nepatrnou oběť zvláště na úmysly Svatého otce a našich biskupů... Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás! Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

ÚMYSLY NA LEDEN 2015

Všeobecný: Za vyznavače různých náboženství a za všechny lidi dobré vůle, aby společně usilovali o mír ve světě.

Evangelizační: Za řeholníky a řeholnice, aby v tomto roce, který je věnován zasvěcenému životu, znovu objevili radost z následování Krista a s horlivostí se věnovali službě chudým.

Národní: Abychom plně, se vši moudrostí a duchovním pochopením poznali Boží vůli.

Milé sestry, milí bratři! Rodina je podle křesťanské definice společenství, ve kterém jeden druhého nese a ve kterém nese jeden břímě druhého. Svatá rodina, Ježíš, Maria a Josef, je nám darována jako ideální vzor lidské rodiny. Nic, co bylo Bohem ustanoveno, není v naší společnosti tak nepochopeno jako rodina. Dokonce je jí opovrhováno, počínaje nejvyššími reprezentanty našeho státu až po zákonodárství našich soudů. Již na prvním listě Písma svatého stojí nezapomenutelné slovo, jehož skutečnost mnozí lidé dnes bolestně zažívají: „Není dobré, aby byl člověk sám.“ (Gn 2,18) Nejsmutnější slova, která stojí v Novém zákoně, vyslovil 38 let ochrnutý v sloupovi v Bethesdě: „Nemám nikoho, kdo by mě do rybníka odnesl.“ (Jan 5,7) „Nemám nikoho“, tak nemůže člověk žít vůbec důstojně, neboť člověk je jako obraz Boží povolán na tento svět. A Bůh není samotář! Bůh není starý mládenec, chcete-li, ale Bůh je mnohý. On je jako rodina. Je více jak příznačné, že byl první člověk stvořen ve dvou: jako muž a žena. A protože je Bůh trinitární, tedy je ve třech, jsou ti dva, muž a žena, povoláni ke společnému manželství, aby z jejich dvojice byla trojice, totiž rodina. To je to praurčení lidství. A skutečná lidská kultura má jako základ tuto svatou trojicitost, kterou nazýváme rodina.

Rodina je vlastně svaté místo, jako na poušti, když se Jahve zjevil v hořícím keři Mojžíšovi a anděl na něj zavolal: „Zuj si opánky; neboť půda, na které stojíš, je svatá.“ (Ex 3,5) Manželství je proto taková svatá země, neboť je pramenem rodiny. A rodina je teprve právem třikrát svatá země, protože se skládá ze tří, ne-li dokonce z více osob. A proto je první neděle po vánočních svátcích oprávněně zasvěcena svátku Svaté rodiny a tím svátku Svaté Trojice, ale právě rodině jako trojici v dimenzi lidského bytí.

Již jsem o tom mluvil v mnoha kázáních a znova to zopakují, že řeckokatolická církev uctívá zajímavou ikonu, na které jsou dvě linky: jedna vertikální a jedna horizontální. Vertikální linka ukazuje úplně nahoře na okraji obrazu Boha Otce. Přímou pod ním, vertikálně, je vidět Duch - holičice. A bezprostředně pod ním na spodním okraji obrazu stojí chlapec Ježíš, tedy vertikálně: Otec, Duch a Syn. A vedle

Svatá rodina, Ježíš, Maria a Josef

Joachim kardinál Meisner

Kázání na svátek Svaté rodiny
v kolínské katedrále 28. prosince 2013

toho jsou napsána nezapomenutelná slova: „Sanctissima trinitas increata“ – „Nestvořená Nejsvětější Trojice“. Proto jsou manželství a rodina nerozlučitelné a patří do vnitřní svatyně naší křesťanské víry, to znamená do Nejsvětější Trojice. Proto nemůžou být manželství a rodina překonané životní formy. Kde nebudou v úctě, uškodí to jak dětem, tak celé kultuře.

Maria počala dítě z Ducha Svatého a přivedla ho k životu jako všechny matky. Bůh Stvořitel vybral dítěti před jeho narozením nejistější a nejchráněnější místo, totiž matčino lůno, jež bohužel dávno tuto ochrannou funkci ztratilo, když myslíme na strašlivý počet potratů. Maria, jako předobraz matek, nosí dítě, od kterého se sama nechává nést, neboť její dítě je skutečně dítě Boží, které nese všechna břemena světa. Ale i pozemské děti jsou pro rodiče nejen zátěž, ale především nese dítě smysl, důstojnost a zodpovědnost do života člověka, do života rodičů. Přijímají pro přítomnost a pro budoucnost dí-

Liturgická čtení

1. čtení: Gn 15,1-6; 21,1-3

Hospodin se obrátil na Abráma ve vidění těmito slovy: „Neboj se, Abráme, já jsem tvůj štít, tvá odměna je převeli-ká.“ Abrám řekl: „Pane, Hospodine, co mi dáš? Nemám děti, dědicem mého domu bude damašský Eliezer.“ Abrám pokračoval: „Nedal jsi mi potomka, bude po mně dědit jeden z lidí mého domu.“ Tu mu Hospodin řekl: „Ten po tobě dědit nebude; kdo však vyjde z tvého lůna, ten bude po tobě dědit.“ Vyvedl ho ven a pravil: „Pohlédni na nebe a spočítej hvězdy, můžeš-li je spočítat!“ – a dodal: „Tak (četné) bude tvé potomstvo!“ (Abrám) Hospodinu uvěřil, a ten ho za to uznal za spravedlivého. Hospodin navštívil Sáru, jak slíbil, a splnil Sáře dané slovo. Sára počala a porodila

Dokončení na str. 19

těte a tím světa zodpovědnost, stejně jako Bůh Otec nese starost a zodpovědnost za nás. Je to vidět zvláště na mladých lidech, když se stanou rodiči. Vyznačují se zvláštní důstojností.

Maria a Josef budou pak později své dítě Ježíše hledat, když se jim po pouti do Jeruzaléma na zpáteční cestě ztratí. A Pán později řekne: „Hleďte a naleznete.“ (Mt 7,7) Oba hledali Ježíše mezi příbuznými a známými a našli ho mezi ztracenými v chrámu, kde se jim dal poznat. Ježíš se tedy zdržuje mezi ztracenými. Narodil se mezi volem a oslem a zemřel mezi dvěma zločinci. Skoro v každé rodině se nacházejí členové, které někdy označujeme jako „ztracení“. Kolik matek a otců pláče pro tyto zmíněné ztracené děti! Často jsou léta na cestě, aby je hledali. A často zbytečně! Musíme je ale nadále hledat našimi modlitbami. Modlit se za člověka znamená přece nechat pocítit přítomnost Boží v srdcích druhých. „Hleďte a naleznete!“ Možná musejí mnozí rodiče při těchto Pánových slovech vzít svá srdce do obou rukou a říci: „Pane, věřím; pomoz mé nevěře!“ (Mk 9,24)

Maria a Josef tedy také ztratili Ježíše. Zůstali bez Krista. Snad smíme říci: bez Boha. Nebyl k nalezení. Co ale dělají? – Vydají se na cestu, hledají tři dny, dokud ho nenajdou, a nalézají ho v chrámě v Jeruzalémě uprostřed učenců. Dokud

Dokončení na str. 18

Ježíšek

Následující vánoční příběh by mohl znít nedůvěryhodně, ale přesto je pravdivý. Jsou zkrátka věci mezi nebem a zemí, o kterých se naší školní moudrosti ani nezdá. Paní Rézi Passmoserová byla sama s Bohem svázaná a omilostněná žena s mnoha mimořádnými zážitky, které ji naučily, že víra může být opravdovou skutečností. Snad dá následující, poněkud zkrácený příběh mnohým z nás důvod k zamýšlení právě v této hektické, strachem naplněné době...

Štědrý den 1897. Můj muž měl 8 let, když se onoho večera, přesně o půlnoci, jeho matce narodil malý chlapec, deváté dítě. Přesně si ještě vzpomněl, jak ráno na Boží hod jim otec řekl, že „Ježíšek dnes v noci přinesl ještě jednoho milého bratříčka“.

Děti měly radost a utíkaly se na něho podívat: Měl modré oči, malé světlé kučery a začal se ihned usmívat, když viděl zástup dětí, jak nakukovaly do postýlky. Dostal jméno Alois a děti mu říkaly „Lojzík“.

Už po osmi dnech si dítě začalo hrát s ručičkami, což se normálně stává teprve ve třech měsících. Lojzík se vyvíjel den ode dne neobyčejně rychle, takže brzy mu začali říkat „zázračné dítě“. Když měl sedm měsíců, začal běhat a ve věku devíti měsíců mluvil už jako pětileté dítě. V deseti měsících ho mohla matka poslat nakupovat, i když jenom drobností, ale aniž by mu musela něco napsat na lístek. Chtěl se stále něčím zaměstnávat a byl vždycky připraven, aby mamince pomohl.

Když lidé čiperného chlapečka potkávali na ulici, bavili se s ním a otvírali mu dveře, protože nebyl větší, než obyčejně děti v jeho věku bývají. Nejraději chodil Lojzík do blízkého kostela. Když byla vrata zavřena, čekal, až někdo přijde a otevře. Pak běžel rychle až k oltáři, zvedl ruce nahoru a pokoušel se, když stál na špičkách, dostat se výše. Někdy, když tam někdo byl, žádal chlapec, aby ho zvedli do výšky. Potom sepal ručičky a prosil s vroucností: „Ježíšku, přijď ke mně.“

Celá vesnice dávala pozor na zázračné dítě, stal se miláčkem všech. Odešad přicházeli lidé, aby se na něho podívali.

Dítě mluvílo s každým, odpovídalo velmi zdvořile a stále se přitažlivě usmívalo. Také jinak bylo velmi hodné, pohotové k pomoci a soucitné.

Když někdo plakal, nemohl se na to Lojzík dívat a plakal také. Pro lékaře bylo toto dítě záhadou. Nemohli najít žádné vysvětlení, proč v desíti měsících odpovídá pětiletému dítěti.

Lojzík byl duševně velmi čilý a inteligentní, chápal všechno neobyčejně rychle. Nejvíce se radoval, když byl obklopen mnoha většími dětmi. Ty ho nejčastěji prosily, aby vyprávěl příběhy. To dělal se zálibou a vyprávěl příběhy o Pánu Bohu, o andělech strážných, které slyšel od své maminky.

Teď přišel zase den Štědrého večera, kdy Lojzík dosáhl jednoho roku. Surozenci se těšili na Ježíška. Ten maličký se ale choval po celý den nápadně tiše a chtěl se stále modlit.

Protože otec musel na noční směnu, jedli už brzy večer a následovala nadílka. Po otcově odchodu přišel Lojzík k mamince a žádal, aby ho vykoupala. Matka odpověděla, že to udělala včera večer a je proto přece ještě čistý. Ale dítě neustoupilo a jeho modré oči se dívaly na maminku tak prosebně, že nemohla odolat a připravila koupel. Když byl Lojzík vykoupáný, a maminka ho ujistila, že je teď

úplně čistý, jeho obličej se rozzářil spokojeností a řekl: „Dobrá, maminko, teď mi obleč ještě bílé šatičky, ustel moji postýlku, pokryj ji bíle a pak mě do ní položíš.“

Když se všechno toto stalo, prosilo dítě, aby maminka zapálila svíce. Pak se museli shromáždit surozenci a ostatní lidé a děti z domu, a když už byli ve světnici, začal se Lojzík modlit. Dítě předříkávalo dokonale správně růženec a přítomní se museli modlit s ním.

Když modlitba skončila, udeřily hodiny čtvrt na dvanáct a teď si Lojzík žádal tatínka. Matka v tom okamžiku nevěděla, co má dělat, protože otec nemohl přijít.

Najednou maličký zvolal: „Teď přichází tatínek!“ Matka to nepovažovala za možné, ale netrvalo dlouho a bylo slyšet někoho přicházet po schodech – byl to skutečně otec. Byl překvapen, že potkal v bytě tolik lidí, a šel ihned k postýlce svého nejmladšího. Říkal, že ve službě slyšel zřetelně hlas malého Lojzika, že má přijít. Proto se nechal ve službě zastoupit kamarádem a přišel.

Dítě se usmívalo na otce, vyzařovalo náhle silné světlo z celého těla, což viděli všichni přítomní, vyslovilo ještě krátkou modlitbu, kterou ho také maminka naučila, a když přišla dvanáctá hodina, v níž se narodil Ježíš jako Vykupitel lidstva a ve stejnou hodinu se před rokem narodil také malý Lojzík, rozloučilo se dítě se svými rodiči, surozenci a se všemi, kdo stáli okolo. Pak hleděl nepřítomně nahoru ke stropu, vztáhl ručičky do výše, ukázal prozářený obličejíček, při dvanáctém úderu hodin ručičky poklesly, zavřel očička a zemřel!

Všichni, kdo dítě znali a přišli, říkali: „To byl sám Ježíšek!“ Malý Lojzík přišel jako Ježíšek před rokem a po roce se ve stejnou hodinu zase vrátil domů...

Nikdo nebyl schopen pochopit podstatu tohoto dítěte. Podle výroku lékaře byl úplně zdravý, když skončil!

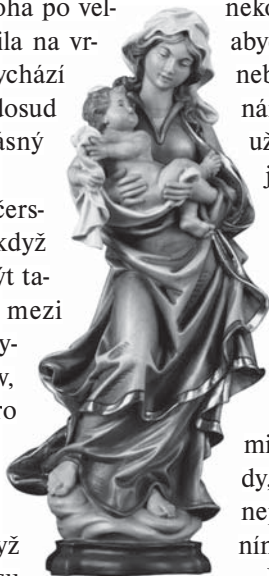
Matka mého muže byla až do podzimu 1934 skoro stále u nás a každý rok okolo Vánoc musela vyprávět o svém zázračném dítěti, přičemž ji vždycky zalily slzy. Závěrečná slova jejího vyprávění byla pokaždé stejná: „Můj Ježíšek, moje zázračné děťátko, patřilo Pánu Bohu. Proto si ho po roce vzal zase k sobě.“

*Z Dienst am Glauben 4/2011
přeložil -mp-*

Stvoření pro radost

Když dítě spatří světlo světa, když vánek fouká přes tma-vomodré moře, na krajinu se snáší večerní klid, když noha po velkém úsilí konečně vstoupila na vrchol, nebo když slunce vychází z dalekého východu nad dosud neznámou zemí – jak krásný je tehdy život!

Najednou naplní plíce čerstvý vzduch. Uklidníme se, když zakoušíme, jak je dobře být tady, být naplnění štěstím mezi stvořením, stvoření jako ryba ve vodě, stvoření pro údiv, pro radost z objevování, pro tvorbu, lásku – radost ze života. (...) Je to hluboká, zralá radost, taková, jakou člověk pociťuje, když je v tichosti krajiny, v úžasu nad nějakou tvář, malebnost slova mu nečekaně připomíná, že je stvořen pro věčnost. Když zaostří svůj pohled, pocítí Neviditelného, vytuší zaslíbenou zemi...

V našich všedních dnech je příliš smutku, násilí, hořkosti, příliš utrpení, abychom se pak tesklivě ubytovali v této nekonečnosti. Proto jsme vyzýváni, abychom získali nazpět tuto radost, nebo lépe, abychom ji šířili, protože nám nebyla dána proto, abychom ji užívali sami. Má být darována všem, jako všechna dobra na zemi!

Radost ze života, tato radost, kterou si člověk nemůže sám darovat, nýbrž kterou dostává, má počátek v našem bytí už v dětství. Je to radost, kterou je možno pociťovat dokonce i tehdy, když je člověk sužován nějakými bolestmi, protože ví, že Bůh je tady, že Maria, Matka Boží, naši ruku nepustí. Je to ta radost, která dnešnímu světu většinou chybí.

Kdo tedy chce prokazovat nějakou službu, ten ať se stane svědkem této radosti!

Zdroj: Famille Chrétienne, 1. 9. 2001, z VISION 2000 – 6/2014 přeložil -mp-

Zakusit přítomnost Ježíšovu

Můžete o Vánocích zakusit moji milou přítomnost v mnoha znameních, která patří k tomuto svátku. Můžete často pocítit také tu lásku, která se dotkne tak vroucně a něžně vašich srdcí v mém narození jako malé dítě. Nechejte ji působit ve svém srdci. Maria a Josef, pastýř a mudrci mě mohli vidět svými vnějšíma očima, a jakou z toho měli radost! Tolik lidí jsem mohl ve svém pozemském životě všemi smysly vnímat. Byli šťastni a milovali mě. Teď jsem vašim pohledům vzdálen, o to více ale vnímán vašim srdcem. Přebývám přece ve vás a jsem světlem vašeho života. Nebudte smutní. Každé světlo ať vám připomíná mne a vaše srdce ať se rozšiřuje pro lásku. Ona je velkým a podivuhodným tajemstvím na nebi i na zemi. Ona je opravdovou potravou duše i vašeho těla; vždyť v ní jsem já. Jako světlo žiji a působím ve vás a chci proniknout do vašeho stvořeného, abych je spojil svojí láskou.

*Ježíš k sestře Františce Marii od Ukřižované Lásky
Z-sks- 24/2013 přeložil -mp-*

Svatá Brigita vypráví o zjevení, které zažila v Betlémě

Když jsem byla u jeslí Pána v Betlémě, viděla jsem Pannu obdivuhodné krásy, zahalenou v bílém plášti a jemné tunice. Byl tam také úctyhodný muž s volkem a oslem. Potom co ten starý muž přivázal zvířata u jeslí, vyšel ven a přinesl Panně hořící svíci. Upevnil svíčku na stěnu a odešel. Panna odložila plášť, také sundala z hlavy závoj a položila jej vedle sebe. Byla oblečena jenom v tunice. Její krásné vlasy jí padaly volně přes ramena. Vytáhla dva malé kusy plátna a položila je vedle sebe, aby očekávané dítě zahalila...

Když bylo všechno připraveno, poklekla Panna ve velké zbožnosti. Její záda byla obrácena k jeslím, její obličej byl ale zdvižen k nebi proti východu. Tak, s rozepjatými pažemi a k nebi obráceným pohledem strnula v extázi, ponořena do myšlenek. Zatímco se takto modlila, viděla, jak se Dítě v jejím těle pohnulo a náhle, v jednom jediném okamžiku, porodila Syna, od něhož vyzařovalo takové nevýslovné světlo, že se dalo přirovnat ke slunci, mé-

ně ke svíčke, kterou postavil Josef. Božské světlo přezářilo pozemské.

Tento porod se udál tak v mžiku, že jsem nemohla postřehnout, jakým způsobem se to stalo. Ihned jsem viděla slavné Dítě ležící v záři na zemi. Jeho tělo bylo prosté ode vši poskvrnny. Slyšela jsem také milý zpěv andělů. Když Panna cítila, že už porodila, sklonila hlavu, složi-

la ruce a klaněla se Chlapci s hlubokou úctou. Říkala: „Vítej, můj Bože, můj Pane a můj Synu...“

Dále se říká ve zprávě svaté Brigity, že Maria, vsedě na zemi, zahalila Ježíška do plen a ovinula do peřinky. Potom vstoupil Josef, padl na kolena a uctíval chlapce.

Ze Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt 24/2013 přeložil -mp-

Gentile da Fabriano (1370-1427): Narození Ježíše

Pedagogika lásky

Svatý Josef a Matka Boží jako vychovatelé

Jindřich Pestalozzi shrnul do jedné Summy svoje pedagogické působení a bádání, souhrnně pojato do tří slov: náklonnost, něžnost, čas. Nejdůležitějším je čas. Bez času není žádná náklonnost, žádná něžnost, žádná láska. To všechno dohromady tvoří výchovu. Výchova má být příklad a láska, jak uzavírá. A papež sv. Jan Pavel II. definoval výchovu v tomto smyslu jako „obdarování lidskosti“. Rodiče mají být první učitelé lidskosti.

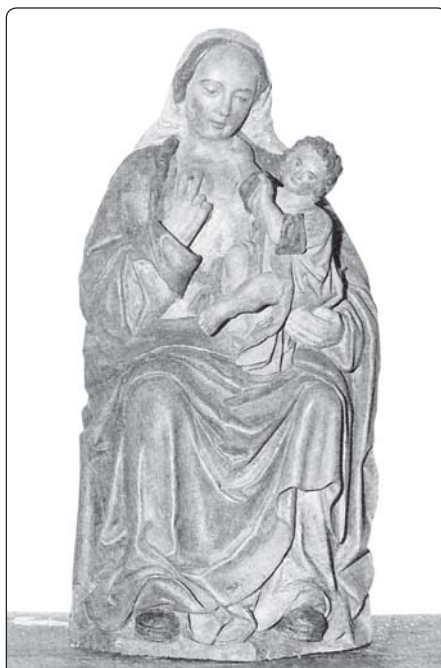
Maria a Josef vytvářeli tuto lidskost v Ježíši obdarováním láskou. V tom jsou příkladem. Prožívali typické manželství a rodinu, ale nebyli typickou malou rodinou, protože může být jenom jedna Matka Boží a jenom jeden pěstoun Ježíše. Tato situace je jedinečná a neopakovatelná. Ale způsob, jak ji prožívali, je hodný napodobení a je příkladný. O to by se měli lidé snažit také dnes.

Pravděpodobně není málo teologicky vzdělaných katolíků, kteří říkají, že se má věřit jenom dogmatům, všechno ostatní je prý „věci názoru“. Takové stanovisko je nebezpečné, protože podporuje relativismus. Rozhodující je, jak říkájí mnozí církevní otcové (ostatně i Ježíš sám), láska. Ta je nejvyšším přikázáním. Proto například není lhostejné, jestli někdo bez potřeby (bez nouze) dává malé dítě do jeslí. Výzkum vztahů nás varuje před předčasným oddělováním dítěte od jeho matky. Mezinárodně uznávaný britský odborník na vztahy Jay Belsky to vyjadřuje takto: Malé dítě potřebuje jistotu, že vždycky je tu někdo pro ně. Maria a Josef svůj život zcela přizpůsobili životním nárokům Božím.

Bez viny čistý člověk Maria byla a je dokonalou matkou. Měla zvláštní pedagogiku, pedagogiku lásky. Tato pedagogika je podle čistě lidských hledisek bláznivá. Nesází na prokalkulovanou bezpečnost až do důchodu. Spoléhá na Boha, protože je Lásky. Kdo ví, jak malé děti trpí, když jsou odděleny od své matky, přijme jesle jenom jako řešení v nouzi. Kvalifikovat je jen jako věc názoru je naivní a nedbalé. Přitom existuje řada vědeckých seri-

ózních dokladů pro první potřebu dítěte, a tou je láska. Ta se konkretizuje do těch tří zmíněných slov. Maria je žila, od začátku až do temných hodin na Golgotě. Proto, že žila z lásky, je osobní původní formou církve, proto představovala, jak napsal Tomáš Akvinský, při zvěstování všechno lidstvo.

Růženec je Mariin úvod do pedagogiky. Tady učí radosti v pěti tajemstvích, tady učí, jak zacházet s utrpením a bolestí, a také naději, z níž žijí křesťané a tento život pronášejí časem. Jan Pavel II. dal církvi k tomu ještě tajemství světla, pět především kristologických tajemství, která představují takřikajíc zralý plod lidství a božství Ježíšova. Maria se u toho nevykytuje, snad při svatbě v Káně, ale je to ona, která Božimu Synu darovala tuto lidskost. Pravděpodobně myslel sv. Jan Pavel II. také na to, když ve svém dopisu rodinám v roce 1994 označil rodiče jako „učitele lidskosti“. Vždyť Matka Boží byla v tomto oboru perfektní učitelkou. Ona darovala lidskost v plnosti, jak jenom mohla, protože jenom ona, osvo-

Kermaria-an-Iskuiť: Kojící Matka Boží v „Domě zdraví“, poutní místo na severu Bretaně

bozená od dědičného hříchu, mohla milovat tak čistě.

V radostných tajemstvích se nachází pro Mariinu pedagogiku v jistém smyslu klíčové tajemství. To zní: „Kterého jsi, Panno, v chrámě našla.“ Musíme si ten výjev znovu představit. Tři dny postrádali dvanáctiletého Ježíše, tři dny ho Maria a Josef hledali všude a potom přijde otázka Mariina: „Dítě, proč jsi nám to udělal? Pohleď, tvůj otec a já jsme tě s bolestí hledali.“ (Lk 2,48) Obrací se na jeho smysl pro zodpovědnost, na důsledky jeho chování nebo nečinnosti, na citově obtížnou situaci, do které chování chlapce rodiče uvrhlo. O trestech není řeč. Ježíš odpovídá protiotázkou: „Proč jste mě hledali, cožpak jste nevěděli, že musím být v tom, co je mého Otce?“ Tady odpovídá ovšem Boží Syn, ale také Ježíš v pubertě, chlapec, který se odvažuje, který hledá sám sebe. Zřejmě tady byl problém komunikace. Ježíš opomenul dát rodičům vědět, a rodiče málo přemýšleli, jinak by ho hledali snad rovnou v chrámě. Zajímavá je reakce Mariina. Nechce mít pravdu, ale pokouší se rozumět. Ona uchovávala všechna tato slova ve svém srdci, ona o tom přemýšlela, ona se vžívala do pocitů svého Syna. Ona se ptala a mohli bychom vycházet z toho, že ti tři na cestě domů o tom mluvili a vyjasnili si nedorozumění a odstranili je, protože pak se říká, že pokračovali do Nazareta a on jim byl poddán.

Jak se z toho můžeme poučit? Mluvit, komunikovat, vyjasňovat nepochopení, ptát se, když něčemu nerozumíme. Tak udržíme emoce na uzdě, tak budeme chodit okolo sebe s porozuměním a láskou. To je důležité zejména v pubertě. Udržovat jasnou nit rozhovoru otázkami nebo jinak. Bolest vyjádřit, dávat pozor na následky chování. Ježíš odpověděl rozhodně, ale my můžeme vyjít z toho, že se při cestě domů vyjádřil a projevil také pochopení pro citovou situaci svých pozemských rodičů. Láska je shovívavá, vyjasňuje, mírní bolesti a uzdravuje. Láska nás dělá lidskými ve smyslu, jak se Bůh lidem představuje.

Láska je pradávňý dar, říká Tomáš Akvinský, Maria dala tento pradar do výchovy Ježíše neomezeně. To se dá jenom přítomností. Děti neznají koncept „quality time“, který se pokouší přemís-

▶ tit kult výkonnosti z kanceláře do domu. Děti neukládají svoje otázky, aby je večer přednesly mámě, která se vrátí unavená z práce. Takové koncepty jsou absurdní a neskutečné. Neuznávají životní a citový svět dětí. A často ani matek. Maria byla tady, vedla takzvané manželství ženy v domácnosti, které, jak se říká v CDU (politická strana v Německu – pozn. red.), nemá být už vedoucím obrazem. Protože zřejmě důležitější než láska jsou pro tuto stranu peníze a kariéra. To platí jistě i pro ostatní strany. Pro křesťanské rodiče by to nemělo být prvním měřítkem. To je, také a právě ve výchově, *mandatum novum* (nový příkaz), tedy láska. Maria podle toho žila v Nazaretě.

O to se ostatně pokouší s lidmi na celém světě. S jakou trpělivostí se obrací na lidi přístupné lásce, to znamená většinou na děti. Zjevuje se ve Fatimě, prosí o modlitbu růžence za obrácení Ruska a světa. To se ostatně ještě nestalo, asi se modlíme příliš málo. Ale to je také jeden podstatný znak matky: Ona provází, i když my to děláme ztěžka, ona se nevzdává. Někdy zasáhne tu a tam, dříve než padneme a zamíříme do záhuby. Tak se zjevuje v průběhu času stále znova, také dnes. Těm, kteří žijí s ní, zprostředkuje tuto emocionální stabilitu matky, která je tady, uprostřed nouze. A zjevuje se čistým duším dětí. Hyacinta, Lucie, Bernadetta a také Indián Juan Diego měli dětskou duši. S prostotou věřili, jak to Ježíš požadoval po nás všech: „Jestliže nebudete jako děti...“ Maria nám přináší se svoji mateřskou přítomností dětství Boží. Dává nám důvěru, tu původní důvěru do srdcí. Díky této důvěře se mohou děti odvážit setkat se se světem a se životem.

Jednou jsem četla v knize přímluv v jedné kapli v Bonnu přání malé Noemi: „Pro všechno, co mám velice ráda, tak jako Maminka, dej vám sílu k životu.“ Dát sílu k životu – to je formulace, slovo církve, slovo Mariino. Dát sílu k životu znamená také dát původní důvěru, nezištnou lásku. Přesně toto dělá Maria. Ona nás připravuje, daruje sílu k setkání s životem.

Maria vede církev za ruku, její pedagogika lásky se ukazuje trpělivě tím, že lidi a církev vede ke spáse. Když se blažený Diego vyhýbá místu, kde se mu Maria zjevila, protože nesplnil její prosby, tu mu přichází vstříc, prosí ho znovu slovy pl-

Poselství Královny míru Mirjaně

„Drahé děti, zapamatujte si, co vám říkám: láska zvítězí. Vím, že mnozí z vás ztrácejí naději, protože kolem sebe vidí utrpení, bolest, zářlivost. Ale já jsem vaše Matka. Jsem v Království, ale i zde s vámi. Můj Syn mě znovu posílá, abych vám pomohla. Proto neztrácejte naději, ale následujte mě, neboť vítězství mého Srdce je ve jménu Božím. Můj milovaný Syn myslí na vás, jako myslel vždy. Věřte Mu a žijte Ho. On je Život světa. Děti moje, žít mého Syna znamená žít evangelium. To není lehké. To znamená lásku, odpuštění a obět. To očisťuje a otevírá Království. Upřímná modlitba, která není jenom řečí, nýbrž modlitbou, kterou vyslovuje srdce, vám pomůže. Taktéž i půst, protože i to je láska, odpuštění a obět. Proto neztrácejte naději, ale následujte mě. Znovu vás prosím o modlitbu za vaše pastýře, aby vždycky hleděli na mého Syna, který byl prvním pastýřem světa a jeho rodinou byl celý svět. Děkuji vám.“

Medžugorje, 2. prosince 2014

nými porozumění pro jeho situaci a dává mu prostředek, růže v zimě, aby přesvědčil biskupa. Když Bernadetta podává zprávu farářů v Lurdech a nenachází patřičnou odezvu u vyšších instancí, tu ponechává Maria děvče, aby před očima světa hrabala na jednom místě, kde by nikdo netušil nějaký pramen. Voda rozvinula svoji léčivou moc po celém světě – po uznání církve. V obou případech se ukazuje schopnost vcítění a pochopení Mariino také v řeči. S Diegem mluví v dialektu indios, s Bernadettou v nářečí Pyreneji, s Jeannou, slepým děvčetem, které hlídá ovce v bretaňské obci Querrien, mluví bretaňsky. U Diega přijímá dokonce podobu mišenky. Tak se Maria přibližuje lidem, aby v důvěře přijímali její poselství. A jsou to poselství, která díky světové struktuře procházejí celým světem, jsou to poselství spásy pro všechny. Pro ty všechny ale platí přikázání lásky.

Maria nežádá mnoho. Její pedagogika spočívá na svobodné vůli. Žádá jenom „Ano“, toto „Fiat“. Je to přisvědčení k víře, přisvědčení k lásce. Toto „Ano“ je, jak píše Benedikt XVI. v jednom traktátu o víře, naději a lásce, „stvořitelství čin, nové stvoření. Aby člověk mohl žít, potřebuje toto »Ano«. Biologické narození nestačí. Teprve znovuzrozením v lásce se dovršuje porod a otevírá člověku prostor ke smysluplné existenci.“ Proto mohl svatý Don Bosco také říci: „Prvním štěstím člověka je vědomí, že je milován.“ To se vyjadřuje úsměvem matky, projevenou připraveností k přijetí a potvrzení dítěte – to je zvláštnost Matky Boží. Také víra potřebuje city. Není to žádný porod myslícího stroje. Mariina pedagogika nás objímá tímto úsměvem, který otevírá srdce a duši přivádí jako růži k rozvinutí.

My prožíváme tuto starost na poutních místech. Často je tam Maria sama, bez Dítěte v náručí. Například v Pontmain v Normandii, kde se zjevila na konci 1. světové války jedné rolnické rodině, kterou vyhnal strach ze smrti před přitáhnoucími Němci. My jsme tím dítětem, které chce vzít do náručí a přivést k Bohu, my jsme jejím Ježíškem. Nebo když jako v malém bretaňském poutním místě Plouha dává Ježíškovi napít a tak nás všechny zástupně tiskne ke svému Srdci. Matka Boží v Plouha, ve vesnici, která je tak malá, že ji nikdo nemusí znát, se nazývá *Kermaria-an-Iskuit* – Matka Boží v domě blahoslavenství, Matka, která se stará o zdraví. Pro tuto Matku není nic nedůležitého, má pochopení pro všechny, pro všechny má úsměv. Protože všechno může vést děti Boží ke spáse, když je přítomna láska. Pro Matku Boží neexistují velké nebo malé věci, jenom věčné a pomíjivé. Ona nás učí lidským ctnostem, nikoliv účetnictvím přikázání. Ona přináší lidem lásku, skrze církev přináší Boha lidem. Její pedagogika neučí svatý svět, ale posvěcení světa.

Mariinu pedagogiku lásky – můžeme se jí naučit, nebo ji přijmout? Určitě můžeme. Protože láska je nejenom pocit, ale především úkon vůle. Tomáš Akvinský říká: Láska je svojí povahou prvním úkonem vůle. Augustin naproti tomu nazývá lásku „pra-akt vůle“, pramenem a středem bytí. Mariina pedagogika nás vede k tomu prvnímu, k tomuto prvotnímu a základnímu souhlasu s láskou. Co z toho vyplývá pro nás lidi, když dospějeme a pak ztrácíme nezaujatost dětí, které všechno přijímají? Například pro manželství: „ano“ před oltářem musí zůstat bezvýhradným „ano“ a tím souhlasem s lidskou omezeností

►
- v dobrých i špatných dnech. Toto „ano“ je předpokladem pro to, aby se ten druhý mohl změnit, ostatně také k dobrému. Není to souhlas s výhodným sňatkem, nýbrž s osobou takovou, jaká je, s chybami a omezeními, s kvalitami určité osobnosti. S tím se musíme potýkat, se světlem a stínem. Toto „ano“ neznamená vyblednutí chyb, ale zacházení s tím, ovšem ve smyslu polepšování se. To vede ke spáse a tím k posvěcení manželství. Toto svobodné sesouhlasení s láskou uvolňuje síly, které tento posvěcující proces urychlují, a proto je ve svátosti manželství také síla ke spáse. Budeme souzeni podle lásky, ne podle dokonalosti. Je to láska, která nás a mimo nás nechává vyrůstat. Ona vydrží všechno, strpí všechno, nezná žádné roztrpčení, snáší zlo. A kdybych měla dar prorokování a odhalila všechna tajemství a měla všechny znalosti, ale neměla lásky, nebyla bych ničím. To, co píše svatý Pavel v listu Korinťanům (13. kap.), platí také pro manželství a rodinu. Jejich svatost bude posuzována podle lásky, ne podle výsledku. K tomu nás vede Maria, k této lásce, která je namáhavá, znamená utrpení, také ve výchově, také ve vztahu ke světu. Ona nám dala příklad svým vlastním životem tenkrát a posiluje nás svojí přítomností dnes.

Každý nosí svoje břemeno, píše se na jiném místě. Vždycky máme co nosit. To právě vytváří předmět lásky a manželství. Když ale přistupujeme příliš perfekcionisticky k tomuto velkému životnímu úkolu, vyvoláváme krize, které nejsou. A když nepřijímáme nedostatky, chyby, omezení v tom smyslu, že se budeme učit je odstraňovat nebo obcházet, pak nemůže dojít k posvěcení manželství a rodiny, pak nepřijímáme svátostný charakter. Když jej ale přijmeme, pak se staneme schopnými utrpení a tím schopnými lásky, pak se staneme schopnými vztahu a tím také věrnými, pak se staneme také schopnými vychovávat, protože tento způsob se netýká jenom našeho partnera, ale také našich dětí. Proto se chraňme před perfektním manželstvím a nehledejme bezchybného manžela, ale láskyplného.

V tomto smyslu je Maria velkým příkladem, velkou útěchou. Ona spoléhala na schopnost milovat u Josefa. Co musel Josef vytrpět! Ale ne proto, že by pochyboval o Marii, nýbrž protože vzhle-

Vychovávat znamená působit do nitra dítěte, aby v něm byla vyvolána žádoucí odezva jeho schopností a vloh po stránce intelektové, citové i sociální, které se mají za vedení vychovatele harmonicky rozvíjet a dopomoci dítěti k dosažení životního cíle. Tím se výchova podstatně odlišuje od pouhé drezúry, neboť ta se omezuje jen na působení zevní, na smyslové reflexy.

Úplná a dokonalá výchova nemůže ustrnout jen na rozvinutí přirozených schopností člověka. Z pozitivního zjevení Božího víme, že člověk byl ihned při stvoření povýšen milostí posvěcující do řádu nadpřirozeného a tím určen k cíli nadpřirozenému, k blaženému nazírání na Boha po celou věčnost. Člověk se musí tudíž nutně včlenit do řádu nadpřirozeného.

Výchova musí harmonicky rozvíjet všechny vlohy dané člověku, tedy i vlohy nadpřirozené. Bez tohoto zřetele by byla výchova pouhým torzem. Přirozené cíle a prostředky výchovy plně uznáváme a zdůrazňujeme. Ještě více však musíme zdůrazňovat nadpřirozený cíl výchovy a prostředky k němu vedoucí. Povýšení člověka do řádu nadpřirozeného je nejvyšší povznesení lidské existence, a proto i zřetel nadpřirozený musí být ve výchově vedoucí. Přirozeno je předpokladem nadpřirozena, avšak nadpřirozeno zase posiluje a zdokonaluje přirozeno a zavazuje k činnosti. (...)

Křesťanská výchova je úmyslné působení na dítě, aby harmonicky rozvinulo všechny své schopnosti tělesné, intelektové, citové, sociální i vlohy nadpřirozené a mohlo dosáhnout svého cíle pozemského i věčného.

František kardinál Tomášek, z knihy „Pedagogika“

dem k velikosti úkolu - vychovávat a žít Božího Syna - pochyboval sám o sobě, možná se nepovažoval za dostatečně hodného pro tento úkol. Ale také on došel láskou a důvěrou k Bohu k poznání a odvaze vzít na svá ramena tento úkol. Oba, Josef a Maria, se stali opatrovníky lásky. V tomto smyslu jsou matkou a otcem církve, vešli do jejího Bohem zamýšleného úkolu.

Rodina, domácí církev, je místem nezištné lásky. „Rodina je společenstvím života a lásky,“ píše sv. Jan Pavel II. a dodává: „Ona vychovává a vede svoje členy (tedy také rodiče) k plné lidské zralosti a slouží blahu všech na cestě životem.“ V rodině zakouší člověk první zkušenost lásky. To začíná přijetím dítěte - to není samozřejmostí v dnešní zvrácené společnosti. Žádnou samozřejmostí ani v takové společnosti, v níž rodiny bohaté na děti podstupují chudobu prvního stupně. Přijímat, i když to připadá těžké, když je dítě postižené, nebo je šestým nebo také druhým dítětem, ať je to chlapec či děvče, nebo naopak. Přijímat bez podmínek, tak jako Bůh daruje život bez podmínek. Tuto bezpodmínečnost nám ukázala Maria svým životem.

Josef jí stál po boku, čteme stále znova. Co to znamená? Dával jí pocit bezpečí,

ochrany. V tomto smyslu je příkladem. Byl strážcem sounáležitosti s ostatními členy rodiny, s vesnicí. Právě v rodině s mnoha dětmi je matka často tak silně zaměstnána různými maličkostmi, že ztrácí ze svého zřetele velké cíle. Pak má muž v rozhovorech pomoci si tyto cíle znovu uvědomovat. K tomu tady musí být. Nejde často o řešení problémů, ale jenom o části problémů, zvláště v dospívání dětí, o upevnění, uspořádání a společné nesení problémů. Benediktinský kněz Roger Gerhardy postrádá Josefov příběh v současné době, která, jak víme, není právě přátelská vůči křesťanům. Celé dějiny víry svatého Josefa, píše, „jsou značně nmoderní pro generaci, pro kterou je krédem »Konej dobro a mluv o tom.«“ Zamlklý tesař z Nazareta žil úplně protiklad tohoto postkřesťanského dogmatu. Kdyby se Josef snažil alespoň jednou o další vyšší vzdělání, pak by se stal příkladem pro naši společnost spoléhající na vědu! Ale nebyl ničím. Žádný doktorát, žádný diplom, ani kousek školy pro pracující Josef neměl. Měl jenom široká záda a silné paže, k tomu pevnou důvěru, že Bůh, který od něho někdy požadoval něco skoro nepřipustného, člověka tím neuvrhne do nesmyslného, nenaplněného života. Tím ale byl Josef potom také vyzbrojen

► pro úkol svého života: aby byl připraven vzít si Marii jako svoji ženu k sobě s dítětem, jemuž nebyl tělesným otcem. Připraven projít s nimi všemi nebezpečími až do Egypta. Připraven nastavit svá široká záda, kdyby došlo k nejhoršímu, a bránit silnými pažemi ty, kteří mu byli svěření. Josef po sobě nezanechal ani jeden řádek, žádný slovní citát. Proto není zrovna patronem kazatelů, novinářů a profesorů. Ale tento tesař z Nazareta byl důležitější než všichni tito dohromady.

Mariino poslední slovo zaznamenané v evangeliích zní: „Co vám řekne, to udělejte!“ Jaký je to program! O 2000 let později, dnes, se Mariina pedagogika potvrzuje výzkumem mozku a mozkových spojení. Americký profesor Thomas Verny shrnul před několika lety dosavadní výsledky výzkumu mozku. Jenom dva údaje: Až do tří let věku je mladý mo-

zek opravdovou továrnou na synapse (mozková spojení). Produkuje tyto spojky buněk, které vytvářejí myšlení a obrazy a tím je teprve umožňují. Ve třech letech má mozek dítěti 1000 bilionů synapsí, dvakrát tolik co jeho dětský lékař, protože v průběhu let se synapse odbourávají, když nejsou potřebné. Je to jako s chodničkou přes louku. Když se často používají, vznikají cestičky, když ne, zarostou trávou a zmizí. Každá mozková buňka může navázat 15 000 spojení s jinými buňkami. To je jako osobní adresář s telefonním seznamem. O co více spojení, o to obsáhlejší síť neuronů, o to tvořivější člověk. Thomas Verny shrnuje: „Výsledky výzkumů dokazují, že způsob rodičovské péče o děti má větší vliv na vývoj mozku, než jsme považovali za možné. To, co je teď pro mozek kyslík, to jsou přátelská a milá slova pro mladé vědomí.“

Je to povaha lásky, která vytváří kreativitu, celistvost, sílu k obnovování, výdrž – zkrátka lidskou schopnost. To je to senzační na výzkumu mozku a mozkových spojení. Potvrzuje starou nauku lidí, potvrzuje povahu člověka. Potvrzuje příklad Matky Boží, pedagogiku lásky. Tato pedagogika lásky vede k plné lidskosti, ke tvorbě plných lidských schopností tak, jak jsou založeny. Vede, teologicky řečeno, ke svatosti, k dokonalosti člověka. Uvádí do tajemství Boha, který je Lásky. I když tomu někdy nerozumíme ve stresu všedního dne nebo v intelektuální zaujatosti, nebo také kvůli obecnému proudu myšlení – vyplatí se následovat Marii a Josefa na této cestě.

(Redakčně upraveno)

Z Der Fels 8-9/2014 přeložil -mp-

Biskup Jeanbart: V aleppském pekle jsou křesťané svědky naděje

Světový potravinový program OSN 2. prosince oznámil, že kvůli nedostatku fondů zastavuje potravinovou pomoc syrským uprchlíkům, kteří se uchýlili do sousedních zemí – Turecka, Libanonu a Jordánska. Pro více než 1,7 milionů lidí tak nastala ještě krutější zima. V samotné Sýrii OSN podporovala potravinovými kupony více než 4 miliony syrských občanů, avšak nyní je nucena také tyto dávky snižovat. Trýzněné zemi nadále pomáhají katolické charity a řeholníci, jak ze severosyrského Aleppa potvrzuje biskup řeckomelchitské církve, Jean Clement Jeanbart:

„Mladí lidé – ale také starší, kněží, biskupové a vůbec všichni – pomáhají při organizaci a rozdělení potravinové pomoci. Nejpočetnější jsou ovšem mladí, kteří jako dobrovolníci pracují v každé farnosti a distribučním středisku. Pomoc je určena všem – možná ještě více muslimům, než křesťanům. Mezinárodní katolické organizace totiž naléhají, aby se pomoc dostala opravdu všem bez rozdílu. A tak při dělení křesťané dostanou skutečné minimum. Přijímáme to však jako znamení bratrství, solidarity a úcty. Jako biskupové se všemožně snažíme, abychom pomohli zejména křes-

ťanům. Osobně vynakládám velké úsilí na pomoc katolíkům, aby i nadále odolávali pokušení odsud odejít.“

Křesťanské společenství je tedy jakýmsi opěrným bodem pro zmučené město...

„Nepochybně! Je znamením solidarity, lásky a milosrdenství. Církvi je to skutečně ke cti a vede to k velmi pěkné představě o jejím přátelství, o dobrotě křesťanů z celého světa a jejich vnímavosti. Právě v těchto dnech jeden z našich kněží spolu s jedním muslimem zorganizoval přednášku. Šel jsem na ni s dalšími našimi kněžími a bylo tam přítomno hodně muslimů. Setkání bylo pěkné a svědčilo o dialogu a bratrství. Doufáme, že nám tyto postoje přinesou také bezpečí.“

Obyvatele Aleppa sužuje hlad a válečné utrpení. Pokračuje tamní křesťanská komunita ve slavení liturgie, udílí jí se svatosti?

„Ve všech společenstvích různých obrádů a různých církví se slaví stovky křtů. Svateb o něco méně, ale stále tu jsou. Také liturgických slavností je stejně jako dříve, zrušili jsme možná jeden nebo dva termíny, protože na ně nepřicházelo mnoho věřících. Jak víte, asi čtvrtina obyvatelstva odešla. A to je pro nás velkou ranou – ze-

jména odchod mladých lidí. Děláme, co můžeme, abychom je uklidnili a povzbudili k setrvání – slovem, okružními listy, svou přítomností a liturgií. Požádal jsem všechny naše kněze, aby se maximálně vynasnažili o radostné a nadějně slavení letošních Vánoc, aby dali mladým lidem příležitost k vyjádření, ke štěstí ze společného setkání. Pro starší lidi se budeme snažit uspořádat malé občerstvení, pro mládež nazdobit stromečky. O totéž jsme se snažili o Velikonočních. Až na několik nehod vše proběhlo dobře. Pro všechny lidi to bylo určité uklidnění a pro nás důležitá útěcha.“

Věříte, že je možné rozdrčenou syrskou mozaiku opět poskládat z takovýchto malých iniciativ?

„Jsou velmi důležité! Děláme, co je v našich silách, aby se tato mozaika syrské společnosti znovu spojila a stala se vzorem nejenom pro Sýrii a arabský svět, ale také pro celý zbytek světa. Islám totiž nevede k vyhloučení. S muslimy žijeme půl století ve společnosti, kde má každý svou víru, každý je respektován a zákon platí pro všechny,“ říká řeckokatolický biskup melchitského ritu ze syrského Aleppa.

www.radiovaticana.cz

Svatá rodina, Ježíš, Maria a Josef

- dokončení ze strany 11

chrám stál, přebýval v něm Bůh. Ale nezůstane z něho kámen na kameni. Proto bude Syn, který plní Otcovu vůli, v nebi jako na zemi, jediný chrám Boží na světě. On sám řekl zahalenými slovy: Zbořte tento chrám a ve třech dnech ho opět vystavím (srov. Jan 2,19). Myslel samozřejmě chrám svého těla, které po třech dnech přešlo od smrti k životu. Všude, kde je uctíváno a rozdělováno jeho eucharistické Tělo, tam je tento chrám. Tam lze nalézt Krista. K tomuto cíli se musí vydat neděli co neděli, abychom ho našli, jinak ho ztratíme z očí. Odcizíme se mu. A potom lze lehce být nevěrným.

V rodině bychom se měli navzájem cítit a navzájem se hledat, dokud se opět nenalezneme. Čím křesťanštější je ono nalezení, tím více je to také darování se. Tvrdě na sebe narážejí obě řeči, Mariina: „tvůj otec a já“ a jeho odpověď: „můj Otec“. Ježíš přece nemůže mít dva otce. Ježíš odrůstá vůli svého pěstouna a vrůstá do vůle svého skutečného Otce. Maria a Josef ho svobodně odevzdávají. Ale měli s tím i potíž, takže jim patří pokárání: „Nevěděli jste, že musím být v tom, co je mého Otce?“ (Lk 2,49) Jak často to říkají někteří synové a dcery, kteří v sobě cítí duchovní povolání a kterým pak rodiče brání ho následovat: „Nevíte, že musím být v tom, co je mého Otce?“ A nejen při duchovních povoláních, ale mohou nastat i jiné životní situace. To je význam křesťanské výchovy: „Ubytovat“ děti v tom, co patří Otci v nebi, a ne jen v tom, v čem rodiče chtějí. To znamená: dát dětem volnost pro vlastní cestu. Kristus lidi nikdy na sebe nevázal. Nikdy neřikal: „Teď zůstaň u mě, já jsem tě vyléčil, já jsem ti pomohl“, ale vždy potom říkal: „Jdi, tvá víra ti pomohla, již nehřeš.“

Žádný z nás nespádl z nebe. Přišli jsme na svět v rodině. Žijeme v rodině a ve společenství. Denně se musíme vydávat na cestu, abychom se navzájem hledali a nalézali. A tím, že se nalezneme, nalezneme také Pána. Svátek Svaté rodiny je pozemský svátek Nejsvětější Trojice, v němž zazíváme náš vlastní původ a otci, matce, prarodičům a sourozencům děkujeme za dar rodiny, za dar společenství, které nás nechává růst a žít. Amen.

Z www.erzbistum-koeln.de přeložil -tk-

Dr. Gabriele Wasteová

Být křesťanem jako cesta od jesliček ke kříži podle Edith Steinové (1)

V jedné přednášce s názvem *Vánoční tajemství* pro katolický akademický spolek (13. ledna 1931) osvětluje Edith Steinová vánoční svátky z pohledu „vtělení a lidskosti“⁽¹⁾, ale také v jejich působení na život každého jednotlivého křesťana ve společenství s církví jako mystickým Tělem Kristovým. Kvůli jeho dalekosáhlému významu pro život věřících, který každý jednotlivec v krátkém časovém úseku nemůže uchopit a již vůbec ne vyčerpat, připravila církev pro vánoční období celou řadu týdnů. Neboť – tak zní hlavní poselství Edith Steinové – od jesliček vede nevyhnutelně cesta křesťana k následování Pána na kříži. Jesličky a kříž jsou nerozlučně spojeny. Ale Kristovu učední-

kovi jsou na jeho křížové cestě nabídnuty jako dostatečná pomoc, jako „prostředek ke spáse“, aby dosáhl svého naplnění.

1. Advent a Vánoce

Po krátkém přehledu o významu vánočních svátků, tím, „jak teplý proud lásky se týdný a měsíce rozlévá nad celou zemí“, čímž může být přijímán jako svátek „lásky a přátelství“ také jinověrci, poukazuje Edith Steinová na specifika křesťanství: „Pro křesťana a zvláště pro katolického křesťana je to něco trochu jiného: Jeho vede hvězda k jesličkám s děťátkem, které přináší na zemi pokoj. V mnoha milých obrazech nám to křesťanské umění staví před oči; staří mudrci, z nichž zní celé to kouzlo dětství, nám o tom zpívají.“ ▶

Vánoce 2014 – program bohoslužeb na Svaté Hoře

Štědrý den – středa 24. 12. 2014	6.00 hod.	Ranní rorátní mše svatá
	7.00, 9.00 hod.	Mše svaté
	16.00 hod.	Půlnoční mše svatá. Hudba při liturgii: J. J. Ryba: Česká mše vánoční „Hej, mistře!“
Slavnost Narození Páně – čtvrtek 25. 12. 2014	7.30, 9.00, 11.00, 15.30 hod.	Mše svaté
Svátek sv. Štěpána – pátek 26. 12. 2014	14.00–15.00 hod.	Zpívání u jesliček
	7.30, 9.00, 11.00, 15.30 hod.	Mše svaté
Svátek Svaté rodiny – neděle 28. 12. 2014	14.00–15.00 hod.	Zpívání u jesliček
	16.30 hod.	Vánoční koncert Svatohorského chrámového sboru
	7.30, 9.00, 11.00, 15.30 hod.	Mše svaté
Památka sv. Silvestra – středa 31. 12. 2014	14.00–15.00 hod.	Zpívání u jesliček
	7.00, 9.00, 17.00 hod.	Mše svaté
	22.30 hod.	Mše svatá na závěr občanského roku, následuje prezentace událostí za rok 2014
Slavnost Matky Boží, Panny Marie – čtvrtek 1. 1. 2015	7.30, 9.00, 11.00, 15.30 hod.	Mše svaté
Neděle 4. 1. 2015	7.30, 9.00, 11.00, 15.30 hod.	Mše svaté
Slavnost Zjevení Páně – úterý 6. 1. 2015	14.00–15.00 hod.	Zpívání u jesliček
	7.00, 9.00, 11.00, 17.00 hod.	Mše svaté
	18.00 hod.	Tříkrálový koncert Svatohorského chrámového sboru

► Kdo žije s církví a spolu s ní slaví svatou liturgii v přípravě na vánoční svátky, může okamžik vtělení, zázrak Svaté noci, prožít ještě mnohem intenzivněji.

2. Oddanost Božího Syna, který se stal člověkem

Přes mnohé převážně emocionální vánoční štěstí se ale „nebe a země nesjednotily“. Neboť hned druhý vánoční den se slaví prvomučedník Štěpán, který jako první dosvědčil víru smrti, aby čtvrtý vánoční den dělali u jesliček společnost božskému dítěti nevinné děti. Sice svatá noc přinesla na zemi pokoj, ale jen lidem, kteří jsou dobré vůle. Ne všichni jsou dobré vůle, a proto „musel Syn věčného Otce sestoupit z výsosti na nebesích, protože země se zahalila do noci **tajemství zla**“. Protože tedy „tajemství, kterým se Boží Syn stal člověkem, a tajemství zla patří těsně k sobě“, jsou život a poselství Božího Syna, který se stal člověkem, postaveny do protikladu mezi dobrem a zlem:

Tma zahalovala zemi, a on přišel jako světlo, které ve tmě svítí, ale tma ho neuchopila.⁽²⁾ *Ti ho přijímají, jimž přinesl svět-*

lo a pokoj: pokoj s Otcem na nebi, pokoj se všemi, kteří jím jsou dětmi světla a dětmi Otce na nebesích, a přinesl jim pravý hluboký vnitřní pokoj v srdci. Ne však dětem tmy. Jim tento kníže pokoje přináší ne pokoj, ale meč.⁽³⁾ Jim je kamenem nárožním, přes který klopýtají a o který se roztrhají.⁽⁴⁾ To je těžká a vážná pravda, kterou bychom si neměli poetickým kouzlem dítěte v jesličkách nechat zakrývat. [...] Proti světlu, které přišlo z nebe, kontrastuje noc hříchu tím více, čím je černější.

Rozdělení duchů vychází tedy od Dítěte v jesličkách. Na jedné straně stojí ti, kteří následují volání Dítěte: chudí pastý-

ři, králové z daleké východní země, nevinné děti a také ti, kteří později Ježíšovo volání „Následuj mě!“ poslechnou, miláček Páně apoštol Jan a mučedník Štěpán. Proti nim stojí „noc nepochopitelného zatvzení a zaslepení: znalci Písma, kteří měli oznámit čas a místo, kdy a kde se má Spasitel narodit, kteří z toho ale nedokázali odvodit ono *Transeamus usque Bethlehem*⁽⁵⁾; král Herodes, který chtěl život Pána života. Toto dítě, „Král králů a Pán nad životem a smrtí“, vyslovuje své „Následuj mě“ také k nám a „staví nás před rozhodnutí mezi světlem a tmou“. Toto volání nás vyvádí z bezprostředního vánočního dění přímo k následování Pána v jeho mystickém Těle.

(Pokračování)

Z Dienst am Glauben 1/2014 přeložil -tk-

Poznámky:

- (1) „Vánoční tajemství“. Vtělení a lidství. In: Edith Stein, Duchovní texty I. ESGA 19. Freiburg 2009, 2-14. Zde 2.
- (2) Srov. Jan 1,5.
- (3) Srov. Mt 10,34.
- (4) Srov. 1 Petr 2,8.
- (5) Pojdme až k Betlému. (pozn. překl.)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 11

Abrahámovi v jeho stáří syna, jak to Bůh předpověděl. Abrahám dal svému narozenému synovi, kterého mu Sára porodila, jméno Izák.

2. čtení: Žid 11,8.11-12.17-19

(Bratří!) Protože Abrahám věřil, uposlechl (Boží) výzvy, aby se vystěhoval do země, kterou měl dostat v dědičné držení; vystěhoval se, ačkoli nevěděl, kam jde. I (neplodná) Sára uvěřila, a proto dostala sílu stát se matkou, a to přes svůj pokročilý věk, protože se spolehla na toho, který ten slib dal.

A tak z jednoho muže, a to už vetchého, vzešlo tolik (potomků) jako hvězd na nebi a jako písku na mořském břehu, který nikdo nespočítá.

Protože měl Abrahám víru, přinesl Izáka v oběť, když ho (Bůh) zkoušel. Svěho jediného syna chtěl obětovat, třebaže mu bylo slíbeno: „Od Izáka budeš mít potomky.“ On totiž uvažoval takto: Bůh má dost moci, aby vzkřísil třeba i mrt-

vé. Proto také (Izáka) dostal nazpátek i jako předobraz.

Evangelium: Lk 2,22-40

Když nadešel čas očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli (Ježíše) do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: „Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!“ Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařízeno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata.

Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svatý. Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neužrjí smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonal, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: „Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, ne-

boť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvětlení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“

Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“

Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm let žila v manželství, potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykopení Jeruzaléma.

Když vykonal všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Pondělí 22. 12. 2014:

6:05 Vatican magazine (794. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:35 Charita Vsetín 6:50 Bača Milan od Juraja do Šimona 7:15 Hudební magazín Mezi pražci 8:00 Outdoor Films s Miroslavem Náplavou 9:30 Mariánské korunovace v dějinách 10:00 Zachraňme kostely (11. díl): Kostel sv. Vavřince v Tasnovicích 10:20 Přejeme si... 10:35 Pramen v poušti 10:50 Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace 11:10 Cirkus Noeland (19. díl) 11:40 Sedmihlásky – Na Vánoce dlouhé noci 11:45 O pasáčku Asafovi (11. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:45 Čtvero ročních dob: Antonio Vivaldi 13:55 Vatican magazine (794. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 14:25 Listy z osamělého ostrova: List do Smyrny (2. díl): Dívat se na horizont 14:55 Noční univerzita: P. ThLic. Marcel Puvák – Symboly a mše svatá (2. část) 16:00 V souvislostech (77. díl) 16:20 GOODwillBOY V. (8. díl) 17:10 Jihomoravské město Dubňany 17:45 Ars Vaticana (4. díl) 18:00 Salesiánský magazín [P] 18:20 Sedmihlásky – Na Vánoce dlouhé noci 18:25 O pasáčku Asafovi (12. díl) 18:35 Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe 19:25 Přejeme si... 19:40 Zprávy z Věčného města: 22. 12. 2014 [P] 20:00 Papež František, papež lidí 21:00 Rozhovor s kardinálem Pietrem Parolinem 21:25 Na koberečku 21:35 Terra Santa News: 17. 12. 2014 22:05 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Eucharistie (2. část) 22:55 Vatican magazine (794. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:30 Kulatý stůl: Ohleduplnost a úcta.

Úterý 23. 12. 2014

6:00 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete [P] 6:05 Zprávy z Věčného města: 22. 12. 2014 6:15 Stonavská Barborka 2014: Slavnostní koncert 7:30 GOODwillBOY V. (8. díl) 8:25 Tajemství Jana Pavla II.: Z Fatimy k pádu komunismu 9:10 Budu pomáhat: Rozum a cit 9:25 Buon giorno s Františkem 10:20 Vatican magazine (794. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:50 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Eucharistie (2. část) 11:40 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 11:45 O pasáčku Asafovi (12. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 P. S. [P] 12:15 Zprávy z Věčného města: 22. 12. 2014 12:25 Platinové písničky (78. díl): Dechovka 12:55 Ars Vaticana (4. díl) 13:05 Jihomoravské město Dubňany 13:35 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 13:40 Zachraňme kostely (11. díl): Kostel sv. Vavřince v Tasnovicích 14:05 Dar z Medžugorje 14:25 Kulatý stůl: Ohleduplnost a úcta 15:55 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 16:00 Přejeme si... 16:15 Za tajemstvím šumavských lesů 17:10 Velké ticho v Poličanech 17:27 Sestra Sára 17:52 Vlkolínec: pohlednice 18:00 Cirkus Noeland (19. díl) 18:30 O pasáčku Asafovi (13. díl) 18:40 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 18:45 Velká náboženství (2. díl): Hinduismus, buddhismus, šintoismus 19:10 Bača Milan od Juraja do Šimona 19:35 Zpravodajské Noeviny: 23. 12. 2014 [P] 20:00 SDM RIO 2013: Revoluce v Riu 21:00 Listy z osamělého ostrova: List do Smyrny (2. díl): Dívat se na horizont 21:30 Joglland v zimě 21:40 Zpravodajské Noeviny: 23. 12. 2014 21:55 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 22:00 P. S. 22:10 Zprávy z Věčného města: 22. 12. 2014 22:20 Plnou parou do srdce Beskyd 23:00 Terra Santa News: 17. 12. 2014 23:20 Organ v nebi 23:45 Přejeme si... 0:00 Sedmihlásky – Vánoce, Vánoce, skoro-li budete 0:05 Naše Prémontré.

Středa 24. 12. 2014

6:05 Zpravodajské Noeviny: 23. 12. 2014 6:20 Pro vita mundi (136. díl): Eva Hudečková 7:05 Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně 7:20 Hudební magazín Mezi pražci 8:00 Zprávy z Věčného města: 22. 12. 2014 8:15 Buon giorno s Františkem 9:05 V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě 9:55 Sedmihlásky – Štědrý večer nastal 10:00 Poklady pod sněhem 11:45 O pasáčku Asafovi (13. díl) 12:00 Angelus Domini [L] 12:05 Papež František, papež lidí 13:05 Vánoční koncert Tomáše Kočka a orchestru 14:05 Na koberečku 14:15 Terra Santa News: 24. 12. 2014 [P] 14:35 Cvrlikání 15:40 Zpravodajské Noeviny: 23. 12. 2014 16:00 Hermie a vánoční dort 16:40 Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže 18:00 O pasáčku Asafovi (14. díl) 18:10 Sedmihlásky – Štědrý večer nastal 18:15 U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SĽUK – Vinšujeme Vám... 19:35 Přejeme si... [P] 20:00 Jesličky svatého Františka 21:15 Evangelium: Štědrý den 21:30 Půlnoční mše svatá z Baziliky sv. Petra ve Vatikánu [L] 23:15 Evangelium podle Matouše: Narození Ježíše Krista 0:20 Vánoční koncert Václava Hudečka 1:15 Vánoční koncert z chrámu Panny Marie Pomocnice v Turíně 2:45 Listy z osamělého ostrova: List do Smyrny (2. díl): Dívat se na horizont.

Čtvrtek 25. 12. 2014

6:05 Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe 7:00 U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SĽUK – Vinšujeme vám... 8:20 SDM RIO 2013: Revoluce v Riu 9:15 Evangelium: Slavnost Narození Páně 9:30 Mše svatá z kostela sv. Václava z Ostravy [L] 10:50 Kdo je papež František? 11:35 Hermie – Vánoční koleda 11:40 Sedmihlásky 11:45 O pasáčku Asafovi (14. díl) 11:55 Požehnáni Urbi et Orbi [L] 12:25 Přejeme si... 12:40 Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace 13:00 Platinové písničky (29. díl): Vánoce s dechovkou 13:35 Evangelium podle Matouše: Narození Ježíše Krista 14:35 Vánoční koncert skupiny Devítka 15:10 Mohelnický betlém 15:25 Poklady pod sněhem 17:20 Přejeme si... 17:35 Tajemství Jana Pavla II.: Z Fatimy k pádu komunismu 18:25 Sedmihlásky 18:30 Hermie – Vánoční koleda 18:35 Vatican magazine (794. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 19:05 Telom i dušou 19:15 Putování po evropských kláštřích: Františkánský klášter v Assisi, Itálie 20:00 Bella [P] 21:35 Vánoční koncert: Miroslav Dvorský, Slovenský národní symfonický orchestr a Spevácký zbor Lúčnica [P] 23:00 To je Martin Bonner 0:30 Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže 1:45 Kulatý stůl: Ohleduplnost a úcta.

Pátek 26. 12. 2014

6:05 Papež František, papež lidí 7:05 Salesiánský magazín 7:20 Listy z osamělého ostrova: List do Smyrny (2. díl): Dívat se na horizont 7:50 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Bůh jako bližní 8:40 Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně 8:50 Guyanská Diana

9:20 To je Martin Bonner 10:45 Na koberečku 11:00 Mše svatá z kaple Telepace [L] 11:45 Hermie – Vánoční koleda 11:50 Sedmihlásky 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka [L] 12:15 Vánoční koncert ostravské konzervatoře 13:00 Přejeme si... 13:15 Ars Vaticana (5. díl) 13:30 Krásné slovo otce Špidlíka (6. díl): Teologie ikony – 2. část 14:30 Putování po evropských kláštřích: Františkánský klášter v Assisi, Itálie 15:05 CREDO – výstava Diecézního muzea v Sankt Pölten 15:25 Betlémské zpívání Radka Žaluda [P] 16:00 V posteli POD NEBESY V. (9. díl) 16:50 SDM RIO 2013: Revoluce v Riu 17:50 Sedmihlásky – Na Vánoce dlouhé noci 18:00 Cirkus Noeland (19. díl) 18:30 Hermie a přítel v nouzi [P] 18:35 Sedmihlásky 18:40 Přehledka za oponou 19:00 My v Odrách 2014 [P] 19:40 Nikdy není pozdě 20:00 Faustyna – apoštol Božího milosrdenství [P] 21:20 Zachraňme kostely (11. díl): Kostel sv. Vavřince v Tasnovicích 21:40 Přejeme si... 22:00 Mobil 22:55 Vánoční revue k 60. výročí založení JKG 0:15 P. Petr Chalupa – Biblické základy křesťanských Vánoc.

Sobota 27. 12. 2014

6:05 Vánoční koncert skupiny Devítka 6:40 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Pozvání na svatbu 8:05 Miesto, kde sa nebo dotklo zeme 8:20 Od Betléma k jesličkám 8:30 Cirkus Noeland (19. díl) 9:00 Sedmihlásky – Já malý přicházím koledovat 9:05 Velká náboženství (2. díl): Hinduismus, buddhismus, šintoismus 9:35 V posteli POD NEBESY V. (9. díl) 10:30 Mobil 11:25 Salesiánský magazín 11:40 Přejeme si... 12:00 Angelus Domini [P] 12:05 Škola křesťanského života a evangelizace 12:20 Terra Santa News: 24. 12. 2014 12:40 Vianočný koncert: Miroslav Dvorský, Slovenský národní symfonický orchestr a Spevácký zbor Lúčnica 14:05 Není větší lásky 16:00 Listy z osamělého ostrova: List do Pergamonu (3. díl): Odstranit kompromisy 16:35 Faustyna – apoštol Božího milosrdenství 18:00 My v Odrách 2014 18:40 Hermie a přítel v nouzi 18:45 Sedmihlásky – Já malý přicházím koledovat 18:50 Přehledka za oponou 19:10 Don Bosco, světec, který hrál fotbal [P] 19:35 V souvislostech (78. díl) [P] 20:00 Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu [P] 21:35 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech [P] 22:00 Harfa Noemova (28. díl) [P] 22:25 Papež František, papež lidí 23:20 Buon giorno s Františkem 0:15 Antonio Vivaldi: Čtvero ročních dob.

Neděle 28. 12. 2014

6:15 Ars Vaticana (5. díl) 6:25 Život v modlitbě 6:55 V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě 7:40 Krásné slovo otce Špidlíka (6. díl): Teologie ikony – 2. část 8:35 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech 8:55 Přehledka za oponou 9:15 My v Odrách 2014 9:55 Na větrné hůrce 10:30 Mše svatá z kaple Telepace: ze Svátku svaté Rodiny [L] 11:40 Sedmihlásky 11:45 Na koberečku 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka [L] 12:15 V souvislostech (78. díl) 12:35 Bella 14:10 Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu 15:45 Svatá Anežka 16:10 Harfa Noemova (28. díl) 16:35 Nikdy není pozdě 16:45 Poselství svatých: Svatý Josef 16:55 Sedmihlásky 17:00 Cirkus Noeland (20. díl) [P] 17:30 V posteli POD NEBESY V. (9. díl) 18:20 Noční uni-

verzita: John Eldredge – Velký příběh 19:35 Přejeme si... [P] 20:00 Na pořadu rodina – Práce pro rodiny jako poslání [P] 21:05 Vatican magazine (795. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 21:35 V souvislostech (78. díl) 22:00 Tajemství sv. Terezie 22:55 U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (17. díl): Vánoce se Soláněm 23:45 Polední modlitba Sv. otce Františka 0:00 Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Restituce trochu jinak.

Pondělí 29. 12. 2014

6:05 Vatican magazine (795. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:35 Kulatý stůl na téma: Vánoční tradice 8:00 Přejeme si... 8:15 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech 8:40 Muzikanti, hrajte (5. díl): Palavanka 10:05 Dům ze skla? (2. díl) 11:10 Cenacolo, post scriptum 11:20 Pramen v poušti 11:40 Sedmihlásky 11:45 Hermie a přítel v nouzi 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Vánoční koncert z chrámu Panny Marie Pomocnice v Turíně 14:25 Vatican magazine (795. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 15:00 Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Milosrdství je akční 16:00 V souvislostech (78. díl) 16:20 Listy z osamělého ostrova: List do Pergamonu (3. díl): Odstranit kompromisy 16:55 Krasohled (11. díl) [P] 17:20 Salesiánský magazín 17:35 Zamagurská koleda 18:00 Chlieb náš každodenný 18:10 O létajícím faráři 18:20 Ars Vaticana (5. díl) 18:30 Hermie a jeho přátelé: Buzbyho hláskovací soutěž 18:35 Sedmihlásky 18:40 Don Bosco, světec, který hrával fotbal 19:05 Na koberečku [P] 19:15 Odkaz vsočanských předků 19:25 Přejeme si... 19:40 Zprávy z Věčného města: 29. 12. 2014 [P] 20:00 Jan Pavel II. – Hledal jsem Vás 21:35 Klapka s ... (94. díl): Junior [P] 22:40 Noční univerzita: P. Jan Linhart – K čemu směřuje náš duchovní růst 23:40 Kalvária Nitrianské Pravno 0:20 Terra Santa News: 24. 12. 2014 0:40 Vánoční koncert skupiny Devítka.

Úterý 30. 12. 2014

6:05 Zprávy z Věčného města: 29. 12. 2014 6:15 Na pořadu rodina – Práce pro rodiny jako poslání 7:15 Harfa Noemova (28. díl) 7:45 Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu 9:20 Život v modlitbě 9:55 Vatican magazine (795. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:30 Noční univerzita: P. Jan Linhart – K čemu směřuje náš duchovní růst 11:30 Patagonie: Misionářský sen 11:45 Hermie a jeho přátelé: Buzbyho hláskovací soutěž 11:50 Sedmihlásky 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Zprávy z Věčného města: 29. 12. 2014 12:15 Vše pro mého krále a královnu 12:50 Ars Vaticana (5. díl) 13:00 Přejeme si... 13:15 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech 13:40 Jan Pavel II. – Hledal jsem Vás 15:15 Útulek svatého Juana Diega 15:35 Don Bosco, světec, který hrával fotbal 16:05 Pomoc, která se točí 16:30 Poutníci k naději [P] 17:00 Taizé Praha 2014 – Evropské setkání mladých [L] 18:45 Sedmihlásky 18:50 Kudrnáč Hermie 18:55 Cirkus Noeland (20. díl) 19:30 Chlieb náš každodenný 19:40 Cenacolo, post scriptum 20:00 Chiara Luce Badano – Neobyčejný příběh obyčejné dívky 20:50 Jesličky svatého Františka 22:05 Zprávy z Věčného města: 29. 12. 2014 22:15 Neseme vám tu novinu 23:40 Terra Santa News: 24. 12. 2014 0:05 V postelí POD NEBESY V. (9. díl).

Středa 31. 12. 2014

6:05 Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Milosrdství je akční 7:05 Kalvária Nitrianské Pravno 7:45 Chiara Luce Badano – Neobyčejný příběh obyčejné dívky 8:30 Svatební skeč 8:45 Worship Festival s Martinem Smithem v rámci GGDF Worship Tour 2013 9:50 Taizé Praha 2014 – Evropské setkání mladých 11:05 Sobecký obr 11:45 Kudrnáč Hermie 11:50 Sedmihlásky – Loutna česká – Předmluva 12:00 Angelus Domini 12:05 IDS: divadelní spolek Hrozen 12:50 Klapka s ... (94. díl): Junior 13:55 Na koberečku 14:05 Hotel Svět 14:50 Listy z osamělého ostrova: List do Pergamonu (3. díl): Odstranit kompromisy 15:20 Harfa Noemova (28. díl) 15:45 Sedmihlásky – Loutna česká – Předmluva 15:55 Krasohled (11. díl) 16:20 Terra Santa News: 31. 12. 2014 [P] 16:40 Můj Bůh a Walter: Člověk [P] 17:00 První nešpory ze slavnosti Matky Boží Panny Marie z Baziliky sv. Petra v Římě [L] 18:30 Zprávy z Věčného města: 29. 12. 2014 18:40 Má vlast (2. díl): Karlštejn 19:35 Přejeme si... [P] 20:00 Maktub 22:00 Dobré zprávy 2014 [P] 23:00 Adorace [L] 0:00 Hymna České republiky a Slovenské republiky 0:05 Má vlast: Kroměříž 1:25 Jak potkávat svět – s Petrem Bende a Pavlem Helanem 2:50 U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se sborem SLUK – Vinšujeme vám...

Čtvrtek 1. 1. 2015

6:05 Zamagurská koleda 6:25 Don Bosco, světec, který hrával fotbal 6:50 Terra Santa News: 31. 12. 2014 7:10 Nikdy není pozdě 7:20 Dobré zprávy 2014 8:25 Přejeme si... 8:40 Poselství svatých: Marie, Matka Ježíšova 8:50 Sedmihlásky 8:55 Noční univerzita: Panna Maria učednice – P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. 10:00 Mše svatá ze slavnosti Matky Boží Panny Marie z Baziliky sv. Petra v Římě [L] 12:20 Muzikanti, hrajte (5. díl): Palavanka 13:45 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech 14:05 Svatá Anežka 14:25 Na pořadu rodina – Práce pro rodiny jako poslání 15:30 Cirkus Noeland (20. díl) 16:05 Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu 17:40 Sedmihlásky 17:45 Maminčiny pohádky (1. díl): Kukaččí vejce I. 18:00 Taizé Praha 2014 – Evropské setkání mladých [L] 19:15 Krasohled (11. díl) 19:40 Přejeme si... 20:00 Don Bosco (1.díl) 21:45 Putování po evropských kláštřech: Klášter trapistek v Brecht, Belgie 22:20 Jak potkávat svět s Petrem Šumníkem 23:45 Můj Bůh a Walter: Člověk 0:05 Vatican magazine (795. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 0:35 Klapka s ... (94. díl): Junior.

Pátek 2. 1. 2015

6:05 Chlieb náš každodenný 6:15 Charita ve středu – pomoc lidem bez domova (8. díl) 7:20 Listy z osamělého ostrova: List do Pergamonu (3. díl): Odstranit kompromisy 7:50 Misie slovenských salesiánů v Belgii 8:40 Noční univerzita: Prof. PhDr. Pavel Kalina, GSc. – Znamení kříže 10:00 Na koberečku 10:10 Klapka s ... (94. díl): Junior 11:15 Krasohled (11. díl) 11:40 Sedmihlásky – Vyletěla sojka 11:45 Maminčiny pohádky (1. díl): Kukaččí vejce I. 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Přejeme si... 13:05 Ars Vaticana (6. díl) 13:15 Léta letí k andělům (65. díl): Peter Kopa 13:40 Taizé Praha 2014 – Evropské setkání mladých 14:40 Don Bosco, světec, který hrával fotbal 15:05 Betlémy

v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace 15:25 Misionář pod sopkou 16:00 Vánoční koncert ostravské konzervatoře 16:45 Kdo je papež František? 17:30 Kalvária Nitrianské Pravno 18:10 Salesiánský magazín 18:25 Sedmihlásky – Vyletěla sojka 18:30 Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. 18:40 Sedmihlásky – Vyletěla sojka 18:45 Můj Bůh a Walter: Člověk 19:00 Putování po evropských kláštřech: Klášter trapistek v Brecht, Belgie 19:40 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 [P] 20:00 Noemova pošta: leden [L] 21:45 Na koberečku 22:00 Přejeme si... 22:15 Zachraňme kostely (12. díl): Kostel sv. Jana Křtitele ve Vroutku a kostel Narození Panny Marie v Kryrech 22:40 Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu 0:15 Večer chval.

Sobota 3. 1. 2015

6:05 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 6:15 Pramen v poušti 6:30 Léta letí k andělům (65. díl): Peter Kopa 6:50 Jak si mě našel Antonín z Padovy 7:30 Harfa Noemova (28. díl) 8:00 Krasohled (11. díl) 8:30 Sedmihlásky 8:35 Cirkus Noeland (20. díl) 9:05 Svatá Anežka 9:30 Živě s biskupem: kardinál Dominik Duka 10:30 Legenda jménem Vesmír: DCŽM Vesmír 10:40 Můj Bůh a Walter: Člověk 10:55 Na pořadu rodina – Práce pro rodiny jako poslání 12:00 Angelus Domini 12:05 P. S. [P] 12:15 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 12:25 Přejeme si... 12:45 Život v modlitbě 13:20 Jak potkávat svět s Petrem Šumníkem 14:45 Terra Santa News: 31. 12. 2014 15:10 Muzikanti, hrajte (5. díl): Palavanka 16:35 Na jedné lodi (3. díl) 17:35 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 17:45 Cenacolo, post scriptum 18:00 Listy z osamělého ostrova: List do Tyatir (4. díl): Když je čas odejít 18:30 Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. 18:40 Sedmihlásky 18:50 Hudební magazín Mezi pražci [P] 19:30 V souvislostech (79. díl) [P] 20:00 Hlubinami vesmíru [P] 20:45 Zachraňme kostely (13. díl): Kostel sv. Máří Magdalény v Krasíkově [P] 21:05 Život na konci života 22:30 P. S. 22:40 Noční univerzita: Kateřina Lachmanová – Milosrdství je akční 23:35 Budu pomáhat: Sociálně-terapeutická dílna Jinan 23:50 Vánoční koncert z chrámu Panny Marie Pomocnice v Turíně.

Neděle 4. 1. 2015

6:15 Ars Vaticana (6. díl) 6:25 Na La Salette s Boženou Rajnušovou 6:50 Drslavice 7:00 Jak potkávat svět s Petrem Šumníkem 8:20 Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku 9:00 Dobré zprávy 2014 10:15 Mše svatá z kostela sv. Mikuláše v Ostravě-Porubě [L] 11:35 Sedmihlásky 11:40 Na koberečku 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka [L] 12:15 V souvislostech (79. díl) 12:35 Buon giorno s Františkem [L] 13:35 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 13:45 Hlubinami vesmíru 14:30 Budu pomáhat: Sociálně-terapeutická dílna Jinan 14:40 Noční univerzita: Prof. PhDr. Pavel Kalina, GSc. – Znamení kříže 16:00 Galavečer Odry 2014 [P] 17:00 Cirkus Noeland (20. díl) 17:30 Můj Bůh a Walter: Člověk 17:45 Phatfish 18:40 Zprávy z Věčného města (165. díl): 2. 1. 2015 19:00 Vatican magazine (796. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 19:30 Sedmihlásky 19:35 Přejeme si... [P] 20:00 Don Bosco (2.díl) 21:35 V souvislostech (79. díl) 22:00 Chiara Luce Badano – Neobyčejný příběh obyčejné dívky 22:45 Polední modlitba Sv. otce Františka 23:00 Jesličky svatého Františka 0:15 Misionář pod sopkou 0:45 Ars Vaticana (6. díl).

Liturgická čtení

Neděle 21. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16

Ž 89(88),2-3.4-5.27+29

Odp.: 2a (Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.)

2. čt.: Řím 16,25-27

Ev.: Lk 1,26-38

Slovo na den:

U Boha není nic nemožného.

Pondělí 22. 12. – ferie

(v českobudějovické diecézi:

svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: 1 Sam 1,24-28

1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd

Odp.: srov. 1a (Srdce mé jásá v Bohu, mém spasiteli.)

Ev.: Lk 1,46-56

Slovo na den: **Můj duch jásá.**

Úterý 23. 12. – připomínka

sv. Jana Kentského

1. čt.: Mal 3,1-4.23-24

Ž 25(24),4-5ab.8-9.10+14

Odp.: Lk 21,28 (Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.)

Ev.: Lk 1,57-66

Slovo na den: **Mluvil a chválil Boha.**

Středa 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16

Ž 89(88),2-3.4-5.27+29

Odp.: srov. 2a (O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.)

Ev.: Lk 1,67-79

Slovo na den:

Abychom mu beze strachu sloužili.

večer: 1. čt.: Iz 62,1-5

Ž 89(88),4-5.16-17.27+29

Odp.: 2a (Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.)

2. čt.: Sk 13,16-17.22-25

Ev.: Mt 1,1-25

Slovo na den: **Je z Ducha Svatého.**

v noci: 1. čt.: Iz 9,1-3.5-6

Ž 96(95),1-2a.2b-3.11-12.13

Odp.: Lk 2,11 (Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.)

2. čt.: Tit 2,11-14

Ev.: Lk 2,1-14

Slovo na den: **Naleznete dítětko.**

za svítání: 1. čt.: Iz 62,11-12

Ž 97(96),1+6.11-12

Odp.: Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.

2. čt.: Tit 3,4-7

Ev.: Lk 2,15-20

Slovo na den: **Nalezli Marii a Josefa i dítětko.**

Čtvrtek 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6

Odp.: 3c (Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.)

2. čt.: Žid 1,1-6

Ev.: Jan 1,1-18

Slovo na den: **V něm byl život.**

Pátek 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8-10; 7,54-60

Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17

Odp.: 6a (Do tvých rukou, Hospodine, svěřuji svého ducha.)

Ev.: Mt 10,17-22

Slovo na den: **To už pak nemluvíte vy.**

Sobota 27. 12. – svátek sv. Jana Evangelisty

1. čt.: 1 Jan 1,1-4

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!)

Ev.: Jan 20,2-8

Slovo na den: **Zamířili ke hrobu.**

VÁNOČNÍ KONCERT v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové v pátek 26. prosince 2014 v 17.00 hod.

Děkanství u katedrály Svatého Ducha a Katedrální sbor *Cantores Gradecenses* pod záštitou Mons. Františka Hladkého, arciděkana, Vás srdečně zvou na tradiční vánoční koncert **VÁNOCE V KATEDRÁLE 2014**, na kterém zazní **Česká mše vánoční op. 17 Miroslava Příhody**, části **České mše vánoční „Hej, mistře“ J. J. Ryby** a koledová kantáta **Vánoční Luboše Fišera**. Účinkují Katedrální sbor *Cantores Gradecenses* a orchestr *Harmonie východočeských filharmoniků* za řízení Josefa Zadíny, regenschoriho katedrály. Přejeme Vám radostné prožití vánočních svátků a těšíme se na setkání s Vámi.

Za *Cantores Gradecenses*
Božena Klabalová

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na přednášku

Prof. RNDr. Anny Strunecké, DrSc. s názvem VAROVNÉ SIGNÁLY OČKOVÁNÍ, která se bude konat **v úterý 6. ledna 2015 v 18 hodin** v sále 318, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

20. – 27. PROSINCE 2014

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 21. 12.		PO 22. 12.		ÚT 23. 12.		ST 24. 12.		ČT 25. 12.		PÁ 26. 12.		SO 27. 12.	
Antífona	122	131	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1832	1621	1836
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	122	131	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1833	1621	1837
Antífony	116	124	124	134	125	134	150	163	160	174	1618	1833	1621	1837
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	1313	813	914	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	116	125	143	155	146	159	150	163	161	174	1618	1834	1622	1837
Antífona k Zach. kantiku	116	125	143	156	146	159	150	163	161	175	1619	1834	1622	1838
Prosby	117	125	143	156	147	159	150	163	161	175	1619	1834	1622	1838
Závěrečná modlitba	117	126	143	156	147	160	151	164	162	175	1619	1835	1623	1838
Modlitba během dne:														
Hymnus	123	133	123	133	123	133	123	133	155	168	155	168	155	168
Antífony	124	133	124	133	124	133	124	133	156	169	156	169	156	169
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	162	176	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	118	126	144	157	147	160	151	164	164	178	1619	1835	1623	1839
Závěrečná modlitba	117	126	143	156	147	160	151	164	164	179	1619	1835	1623	1838
Nešpory:														
Hymnus	121	130	121	130	121	130	121	130	157	170	153	180	153	166
Antífony	114	123	119	128	124	134	125	134	157	170	165	180	165	185
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	157	171	165	181	165	186
Kr. čtení a zpěv	115	123	119	128	145	158	148	161	159	172	167	183	176	185
Ant. ke kant. P. M.	139	151	142	154	145	158	149	162	159	173	168	183	176	185
Prosby	115	123	119	128	145	158	149	162	159	173	168	183	176	186
Záv. modlitba	117	126	117	126	143	156	147	160	160	174	168	184	177	189
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1238	1374	1242	1379	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 28. 12. – svátek Svaté rodiny

Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a (řec. 2-6.12-14)

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12-21

nebo:

1. čt.: Gn 15,1-6; 21,1-3

Ž 105(104),1-2.3-4.5-6.8-9

Odp.: 7a.8a (*Hospodin sám je náš Bůh, pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)

2. čt.: Žid 11,8.11-12.17-19

Ev.: Lk 2,22-40

Slovo na den:

Do svého města Nazareta.

Pondělí 29. 12. – připomínka

sv. Tomáše Becketa

1. čt.: 1 Jan 2,3-11

Ž 96(95),1-2a.2b-3.5b-6

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,22-35

Slovo na den:

Můžeš propustit svého služebníka v pokoji.

Úterý 30. 12. – šestý den v oktávu

Narození Páně

1. čt.: 1 Jan 2,12-17

Ž 96(95),7-8a.8b-9.10

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,36-40

Slovo na den: *Sloužila Bohu posty a modlitbami.*

Středa 31. 12. – připomínka

sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21

Ž 96(95),1-2.11-12.13

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1-18

Slovo na den: *Dal moc stát se Božími dětmi.*

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18, nebo Nm 6,22-27

Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29-31, nebo Jak 4,13-15

Ev.: Mt 6,31-34, nebo Lk 12,35-40

Slovo na den: *Nejprve hledejte Boží království.*

Čtvrtek 1. 1. – slavnost Matky Boží,

Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4-7

Ev.: Lk 2,16-21

Slovo na den:

Všechno uchovávala v srdci.

Pátek 2. 1. – památka sv. Basila Velikého

a Řehoře Nazíanského

1. čt.: 1 Jan 2,22-28

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,19-28

Slovo na den:

Vyrovnejte cesty Pánu.

Sobota 3. 1. – nezávazná památka

Nejsvětějšího Jména Ježíš

1. čt.: 1 Jan 2,29-3,6

Ž 98(97),1.3cd-4.5-6

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,29-34

Slovo na den: *Snímá hříchy světa!*

BREVIÁŘ PRO LAIKY

27. PROSINCE 2014 – 3. LEDNA 2015

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 28. 12.		PO 29. 12.		ÚT 30. 12.		ST 31. 12.		ČT 1. 1.		PÁ 2. 1.		SO 3. 1.	
Antifona	170	186	154	167	154	167	154	167	193	211	1734	1953	154	167
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	171	187	154	167	154	167	154	167	193	212	1734	1953	154	167
Antifony	171	187	180	197	184	201	188	206	195	213	890	997	906	1014
Žalmy	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	890	997	906	1014
Krátké čtení a zpěv	172	188	180	197	185	202	188	206	195	213	1735	1954	208	228
Antifona k Zach. kantiku	172	188	181	198	185	202	189	206	195	213	1275	1413	208	1415
Prosby	172	188	181	198	185	202	189	207	195	214	1724	1943	209	228
Závěrečná modlitba	173	189	181	198	185	203	190	207	196	214	1275	1414	209	1415
Modlitba během dne:														
Hymnus	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168
Antifony	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	1265	1403	895	1003	911	1019
Krátké čtení	173	190	182	199	186	203	190	208	196	215	206	226	209	229
Závěrečná modlitba	173	189	181	198	185	203	190	207	196	214	206	225	209	229
Nešpory:														
SO 27. 12.														
Hymnus	153	166	153	166	153	166	153	166	191	209	197	216	1736	1955
Antifony	169	185	174	191	165	180	165	180	192	210	198	216	900	1008
Žalmy	1649	1866	1661	1878	165	181	165	181	1649	1866	1661	1878	901	1008
Kr. čtení a zpěv	169	185	175	191	183	200	187	204	192	210	199	217	1737	1956
Ant. ke kant. P. M.	170	185	175	191	183	200	187	205	192	210	199	217	1276	1414
Prosby	170	186	175	192	183	200	187	205	193	211	199	217	1731	1950
Záv. modlitba	173	189	173	189	181	198	185	203	196	214	196	214	1275	1414
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1260	1398

Matice svatokopecká ve spolupráci s o. s. Folklorum pořádá v sobotu 27. prosince 2014 v 17 hodin v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku u Olomouce **VÁNOČNÍ KONCERT** Cimbálové muziky a Souboru lidových písní a tanců Valašský vojvoda a Hanáckého mužského sboru Rovina. V programu zazní tradiční vánoční koledy, lidové sborové zpěvy, cimbálová muzika a písně z Lašska, Valašska a Hané. **Vstupné** je dobrovolné.

**PUZZLE BETLÉMA 260 – 920 DÍLŮ,
150 – 400 Kč. Objednávky:**

Římskokatolická farnost Třebíč-město,
Martinské nám. 20, 674 01 Třebíč
• tel. 568 840 522, SMS 728 133 220
• www.mujiweb.cz/trebicmartin.

NOVINKA MCM s. r. o.

MATKA FRANTIŠKA LECHNEROVÁ • „VŠE PRO BOHA, PRO CHUDÉ A PRO NAŠI KONGREGACI“
ThLic. Jan Larisch, Th.D. • Úvodní slovo S. M. Blanka Kadlčíková

Publikace o životě a díle zakladatelky Kongregace Dcer Božské Lásky, Matky Františky Lechnerové (1833–1894), jejíž proces blahorečení byl započat v roce 2005. V závěru knížky jsou připojeny dva dodatky: *Česká provincie v letech 1919–2014* a *Drinské mučednice* (krátké svědectví o mučednictví sester v Pale nedaleko Sarajeva za 2. světové války).

Matice cyrilometodějská s. r. o.

Brož., 125x200 mm, 64 stran + 8 stran obrazové přílohy, 69 Kč

ČESKÁ KOLEJ V ŘÍMĚ • OD BOHEMICA K NEPOMUCENU: 130 LET EXISTENCE ČESKÉ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE

Tomáš Parma (ed.) • Redakce a rejstřík Jan Palma • Předmluva Dominik kardinál Duka, arcibiskup pražský

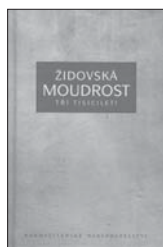
Tato publikace vychází z mezinárodní konference, která se konala v roce 2009 v Nepomucenu. Dějiny obou českých kolejí začleňuje do širšího kontextu církevních, politických a intelektuálních dějin. Hodnotí se architektura Nepomucenu, blíže se tu pojednává o poměru mezi Čechy a Němci, analyzuje se ekonomické fungování koleje, intelektuální a duchovní život na koleji.

Karmelitánské nakladatelství pro Arcibiskupství pražské

Brož., A5, 296 stran + 8 stran černobílé obrazové přílohy, 290 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

ŽIDOVSKÁ MOUDROST TŘI TISÍCILETÍ
Sestavil Israel Steinberg • Vybrala Salcia Landmannová • Z němčiny přeložil Vratislav Jiljí Slezák • Redakce Šárka Vorková

Kniha je reprezentativním výběrem aforismů, přísloví, rčení a zlidovělých výroků židovských myslitelů na různá všelidská témata (láska a nenávisť, štěstí, jídlo, víra, domov, zdraví, tělo a duše, strach, pohostinnost, krása, zlá puzení...). Představuje bohatství duchovní tradice a lidové moudrosti židovského lidu.

Karmelitánské nakladatelství

Váz., 117x179 mm, 264 stran, 229 Kč

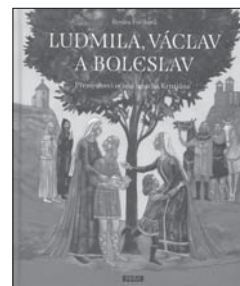
LUDMILA, VÁCLAV A BOLESLAV • PŘEMYSLOVCI OČIMA MNICHA KRISTIÁNA

Text a ilustrace Renáta Fučíková

Netradičně pojatá, bohatě ilustrovaná naučná kniha o nejstarší české historii. Příběh, který předkládá obraz drsného světa 10. století ve střední Evropě. Nechybí v něm stěžejní události počátků české historie: konflikt mezi Drahomírou a Ludmilou, Václavem a Boleslavem. Pro děti jsou zde historické skutečnosti zpřístupněny emotivním přístupem, výraznou ilustrací a postavou mnicha Kristiána, který příběh vypráví.

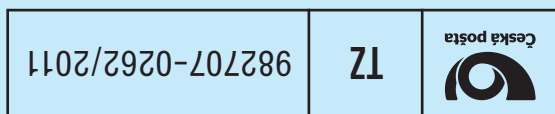
Práh s.r.o.

Váz., 196x235 mm, 80 stran, 330 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Dolní nám. 24 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: šéfredaktor Josef Vitek, redaktor Mgr. Daniel Dehner. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://svetlo.maticecm.cz; objednávky týdeníku: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugaň aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.